

Timișoara 2023 Capitală Europeană a Culturii

Echipa Curatorială Timișoara 2023	3
Introducere	4
● Deschidere	6
● Oameni	7
Reflecții	8
Orizonturile cunoașterii	11
Lumini captivante	14
Analogic	16
Actorii schimbării	18
Invizibil/Vizibil	20
Clarobscur	22
Perspective fluide	24
ComUnitate	26
● Locuri	28
Îndrăznește!	29
Impuls	31
Vocile orașului	34
La Pas	37
Cadre și forme	39
Dileme urbane / Orașul paralel	41
Remix ID	43
Bright Cityscape	45
Incubatoare de energie	47
Patrimoniul sub reflectoare	49
Spații vii	52
ROD Festival	54
● Conexiuni	56
Lumină peste granițe	57
Cămine în mișcare	58
Baroc reloaded	60
Encounters	61
În căutarea luminii	63
Ecouri europene	65
● Power station	66
Mecanisme de finanțare	67
Dezvoltarea publicului	68

Echipa Curatorială Timișoara 2023

Oana Boca Stănescu

Expertă strategii comunicare și marketing

Teodora Borghoff

Expertă relații comunitare și incluziune socială

Corina Bucea

Expertă educație și mediere

Matevž Čelik

Curator „Conexiuni”

Cosmina Goagea

Curatoare „Locuri”

Corina Oprea

Curatoare „Oameni”

Silviu Scrob

Expert management producție culturală

În perioada noiembrie–decembrie 2021, Echipa Curatorială Timișoara 2023, formată în noiembrie 2021, a organizat o serie de întâlniri individuale și de grup cu operatorii culturali menționați ca gazde în dosarul de candidatură din 2016. Scopul acestor întâlniri a fost de a realiza o analiză a situației curente a Programului Cultural (așa cum era acesta propus în dosarul de candidatură), de a identifica stadiul actual al implementării la cinci ani de la acordarea titlului de Capitală Europeană a Culturii și de a actualiza proiectele prezentate în dosarul de candidatură, luând în considerare noul an de deținere a titlului și efectele pandemiei asupra scenei culturale locale, dar și perspectiva unor evenimente publice desfășurate în context pandemic.

Scopul acestei prime analize a fost de a oferi o bază pentru structurarea mecanismelor de sprijinire a operatorilor locali în depășirea perioadei dificile 2020–2021 și de a găsi strategii comune pentru dezvoltarea și consolidarea Programului Cultural pentru Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii. În acest scop, Echipa Curatorială a elaborat în decembrie 2021 un raport de analiză – un document de lucru intern transmis autorităților locale și naționale și Comisiei Europene.

Această versiune revizuită a Programului Cultural este rezultatul mai multor consultări cu gazdele și partenerii din dosarul de candidatură, precum și cu alți operatori culturali care au dezvoltat proiecte în conformitate cu viziunea artistică din dosar, selectați prin cel puțin două apeluri de finanțare și care au demonstrat consecvență și un program coerent de-a lungul mai multor ani. Este un **plan strategic** de activare a gazdelor și a partenerilor acestora, de a implementa în 2023 viziunea unui program cultural inovator, adaptat la noul context. Planul este menit să garanteze succesul și continuitatea Programului Cultural, pus la încercare de criza pandemică care a afectat întreaga lume în ultimii ani.

Astfel, profităm de ocazie pentru a revitaliza și actualiza politicile culturale locale și naționale cu scopul de a plasa Timișoara în avangarda Europei ca punct de referință a modului de regândire a unui program pentru o Capitală Europeană a Culturii, concentrat pe întâlniri, conexiuni, strategii de consolidare a capacităților pe termen lung și deschidere în mecanismele financiare pentru sectorul cultural. Procesul de actualizare a Programului Cultural a avut în vedere sustenabilitatea pe termen lung a organizațiilor culturale din Municipiul Timișoara, încurajând transversalitatea și parteneriatele internaționale. Criza pandemică subliniază necesitatea unui angajament față de valorile fundamentale și a unei comunități puternice, capabile să creeze proiecte bazate pe forța capitalului său social. În acest sens, egalitatea de gen, drepturile omului și perspectivele pluriversale sunt prezente în toate activitățile din cadrul Programului Cultural: de la sprijinul producției la selecția actelor artistice ce trebuie evidențiate și până la principiile recrutării de personal nou. Diversitatea este înțeleasă ca o condiție prealabilă pentru calitate, dar și ca o libertate artistică pentru comunitățile vulnerabile.

Am ajuns la concluzia că majoritatea gazdelor din dosarul de candidatură au nevoie de sprijin și îndrumare pentru a-și dezvolta proiectele pentru 2023 și pentru a-și extinde parteneriatele naționale și europene. Prin urmare, accentul

este pus în primul rând pe consolidarea stațiilor și traseelor din dosarul de candidatură, pe capacitatea gazdelor și, acolo unde este necesar, pe identificarea de noi gazde sau parteneri care posedă cunoștințele necesare pentru a implementa conținutul prezentat în program. Metodele de identificare a noilor gazde au fost contactarea partenerilor locali sau a operatorilor culturali incluși în dosarul de candidatură sau a organizațiilor a căror activitate este unică în Timișoara în raport cu tematica descrisă într-o anumită stație sau traseu. Obiectivul Echipei Curatoriale este de a consolida dimensiunea europeană a fiecărui traseu și a fiecărei stații prin parteneriate și participare artistică internațională extinse și consolidate, bazate pe capacitatea locală.

Dosarul de candidatură actualizat reprezintă o structură de bază a activităților aliniată la viziunea și conceptul artistic original propus de organizațiile gazdă. Aceste activități urmează să fie dezvoltate și extinse în continuare prin programe curatoriale în parteneriat cu organizațiile din Timișoara. Conținutul artistic al celor trei teritorii: „Oameni”, „Locuri” și „Conexiuni”, nucleul acestui Program Cultural actualizat, provine de la operatorii culturali, gazdele fiecărui traseu și a fiecărei stații.

În plus, Echipa Curatorială va elabora o serie de apeluri deschise tematice care vor avea ca scop diversificarea și consolidarea Programului Cultural, în spiritul deschiderii și al proceselor democratice pentru o politică culturală comună. Procedura de adăugare a altor proiecte și programe în vederea consolidării și extinderii Programului cultural pentru 2023 este detaliată în capitolul *Mecanisme de finanțare*.

Echipa Curatorială va invita, de asemenea, o serie de artiști internaționali care vor atrage atenția prin practica lor artistică la problemele presante ale vremurilor noastre, prin lucrări in situ, orientate spre proces, care abordează momente de incertitudine. Lucrările comisionate vor fi dezvăluite pe tot parcursul anului 2023.

Rolul Echipei Curatoriale Timișoara 2023

Principalele atribuții ale Echipei Curatoriale sunt centrate pe ghidarea dezvoltării Programului Capitală Europeană a Culturii și pe curatoriatul artistic al acesteia. Echipa Curatorială dezvoltă viziunea artistică pentru Timișoara 2023 și ghidează principalii operatori culturali activi în Timișoara care contribuie la Programul Cultural pentru implementarea acestei viziuni.

Segmentul central al programului se bazează pe dosarul de candidatură și pe conceptul creativ *Luminează orașul prin tine!*, pe baza căruia i s-a acordat Timișoarei titlul de Capitală Europeană a Culturii. Pentru această parte a programului, bazându-se pe organizațiile deja incluse în dosarul de candidatură, Echipa Curatorială va oferi îndrumare și expertiză internațională, pentru a le permite să-și îmbunătățească creativ programul, aliniindu-și în același timp activitățile la direcțiile contemporane. Gazdele și partenerii lor locali sunt astfel împuterniciți să își asume responsabilitatea pentru relațiile cu artiștii, să supravegheze echipele de implementare pentru livrarea programului și a lucrărilor *in situ*.

Deschiderea

Data oficială de începere: 24 februarie 2023

Weekend-ul de deschidere a Capitalei Europene a Culturii (24–26 februarie) face parte din Programul Cultural Timișoara 2023.

Evenimentele sunt inspirate din moștenirea orașului ca:

- o confluență de diferite culturi
- un reper al revoltei în fața opresiunii și al speranței prin solidaritate
- un pionier european al progresului tehnologic

Colaborările și întâlnirile dintre artiștii internaționali și români transmit de la Timișoara către Europa și restul lumii că solidaritatea, o societate deschisă și progresul tehnologic asigură un sentiment de luptă comună în vremuri de deznădejde, de dezbinare socială și provocări ecologice.

Programul de deschidere va include o serie de spectacole și evenimente în tot orașul, precum și instalații de lumină de-a lungul râului Bega – comandate în urma unui apel deschis național și internațional. Festivitățile vor include un program complet de activități culturale, concerte, teatru, expoziții, dispersate în tot orașul – un set de acțiuni care implică mulți operatori culturali – în spiritul co-creației, un oraș în mișcare.

Toate gazdele din Programul Cultural vor fi invitate să contribuie la deschidere cu diverse evenimente, menite să fie o celebrare a echipelor lor și a voluntarilor acestora gata să se lanseze în mult așteptatul an al titlului de Capitală Europeană a Culturii.

Începând cu primăvara anului 2020, planificarea pentru Timișoara 2023 a fost afectată de pandemia de COVID-19 și a necesitat deja numeroase adaptări. Schimbul reciproc dintre artiștii internaționali și locali și dezvoltarea proiectelor site-specific, importante pentru conceptul Timișoara 2023, au devenit astfel mai dificile. Cu toate acestea, planificarea avansează, atât în ceea ce privește identificarea spațiilor expoziționale individuale, cât și pregătirea reprezentațiilor artistice. Siguranța și măsurile sanitare sunt o prioritate constantă – de la alegerea unor spații interioare și exterioare suficient de mari, până la soluții digitale pentru a sprijini experiența de vizitare.

Oameni

Primul teritoriu de cartografiat suntem noi înșine – de la obiceiuri zilnice și vise uitate la bucurii și frici colective. Cultura are puterea de a crea mișcare civică prin emoții, de a inspira atitudini și acțiuni bazate pe valori, de a ne pune în valoare lumina interioară.

● Stație

(Foto: UVT Media Hub)

Reflecții

Gazdă

Universitatea de Vest din Timișoara (UVT)

Parteneri

Locali

Grupul pentru Management și Mediere Culturală, Institutul Cultural Român, Aeroportul „Traian Vuia” Timișoara, Filarmonica „Banatul”, Liceul „Ion Vidu” (Timișoara), Casa de Cultură (Timișoara)

Internaționali

UNITA – Consorțiul Universitas Montium împreună cu: Università degli Studi di Torino (Italia), Université de Pau et des Pays de l'Adour (Franța), Université Savoie Mont Blanc (Franța), Universidad de Zaragoza (Spania), Universidade da Beira Interior (Portugalia)

Locații

Diverse spații și departamente ale Universității de Vest din Timișoara, precum și spații publice din întreg orașul

Format

Forum de studiu și dezbateri, întâlniri internaționale, programe extinse, ateliere, expoziții, performance-uri, publicații.

Diverse spații și departamente ale Universității de Vest din Timișoara, precum și spații publice din întreg orașul

În contextul Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, Universitatea de Vest din Timișoara își propune să devină cea mai amplă platformă din vestul României pentru dezbaterile ideilor care au impact asupra Uniunii Europene și asupra comunității locale, creând astfel un oraș efervescent și deschis gândirii critice, atât pentru localnici, cât și pentru vizitatori, și care este, de asemenea, conectat la comunitatea sa. Timișoara va fi mai mult decât un cadru pentru evenimente artistice, ci și un spațiu care dezvoltă atitudinea critică și cristalizează o voce ale cărei ecouri vor reverbera atât pe plan local, cât și peste hotare.

Cadrul conceptual pentru dezbateri are următoarele repere: conexiuni, interdependență, diversitate, respect reciproc, memorie, tehnologie și viitor. Pentru a atinge acest obiectiv, Universitatea de Vest va organiza o serie de conferințe și discuții cu artiști, care vor culmina cu o conferință internațională interdisciplinară majoră.

Ideile care vor fi generate și dezbătute în cadrul acestor evenimente vor fi (re)interpretate și printr-o serie de evenimente artistice interdisciplinare coordonate de Facultatea de Arte și Design și Facultatea de Muzică și Teatru (teatru, operă, dans contemporan, expoziții etc.). În 2022 și 2023, Universitatea de Vest va organiza evenimente atât în locații deja consacrate, precum Aula Magna, cât și în locații neconvenționale din oraș, implicând parteneri precum licee, universități din România și din străinătate, centre culturale și studiouri de televiziune. Toate aceste evenimente se vor desfășura sub o umbrelă conceptuală unică și vor genera atât răspunsuri, soluții, cât și întrebări constructive pe diferite domenii de interes, prin facilitarea unor multiple perspective critice, precum și a unor experiențe estetice convergente și complementare.

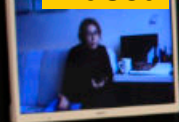
Conceptul cheie pentru evenimentele care vor avea loc în 2022 este *energie*, iar pentru cele din 2023 este *coeziune*.

- **Conferințe: La UVT, Cultura este Capitală!**
Seria de conferințe *La UVT, Cultura este Capitală!* invită specialiști în științe umaniste: scriitori, istorici, critici literari și cercetători români. Conferințele se desfășoară lunar și sunt moderate de criticul și eseistul literar Mircea Mihăieș.
- **Dezbateri în liceele din Timișoara: Break the wall**
Facultatea de Drept va coordona o serie de dezbateri „stil Oxford” organizate în 5 licee din Timișoara și din județul Timiș. Subiectele (rezoluțiile) se bazează pe aspecte relevante pentru tineri. Scopul proiectului este de a încuraja gândirea critică și conștiința civică și de a aprofunda înțelegerea problemelor socio-culturale actuale.
- **Timișoara, harta secretă. Oameni și locuri**
Acest proiect își propune să evidențieze specialiști din diverse domenii care merită să fie cunoscuți de publicul larg, precum și locuri cu o istorie specială care au dreptul, de asemenea, să fie în centrul atenției. Timișoara, harta secretă. Oameni și locuri implică o serie de întâlniri filmate, cu o multitudine de invitați, de la medici, aviatori, arhitecți până la oameni de cultură și specialiști în profesii uitate, care vor scoate identifica și recupera poveștile uitate sau necunoscute ale orașului. Aceste întâlniri vor fi filmate, iar înregistrările rezultate vor include atât imagini care surprind unicitatea locațiilor, cât și poveștile celor conectați la respectivele locuri. Începând din 2022, proiectul se va extinde în două direcții complementare: tururi ghidate ale Timișoarei și cursuri interactive despre istoria mai puțin cunoscută a orașului, dar și lansarea de campanii de promovare a poveștilor documentate în materialele video prin expoziții pe subiectul transportului (pe baza parteneriatului existent cu Societatea de Transport Public Timișoara). (Program transversal comun pentru stațiile *Îndrăznește!* și *Reflecții*)
- **Science for you**
Acest proiect, organizat lunar, implică facultățile Universității de Vest care studiază științele exacte: fizică, chimie, biologie, geografie, matematică, informatică și are ca scop popularizarea științei printr-un dialog interactiv între un moderator, public și un specialist din facultăți sau un invitat din comunitatea științifică. Întâlnirile vor avea loc în librăriile timișorene, spații neconvenționale, laboratoare universitare sau în Grădina Urbană a Universității de Vest. Va fi organizat anual un festival de știință, care va include ateliere tematice, demonstrații și ateliere practice.
- **Ideas that change the world**
Această serie de conferințe lunare reunește diplomați, politicieni români și străini, strategii militari, specialiști din instituții de stat și private implicați în elaborarea politicilor. Seria este moderată de profesori de la Universitatea de Vest cu experiență în diplomație. Formatul implică un dialog cu publicul, inclusiv o serie de întrebări din partea a doi studenți, și un cercetător în științe politice.
- **Arta modernă și arta contemporană în dialog deschis**
Evenimentul își propune să stimuleze o dezbateră asupra relației dintre arta modernă și contemporană. Proiectul include o serie de dialoguri/conferințe între diferiți curatori de artă (naționali și internaționali), expoziții reprezentative pentru complementaritatea celor două subiecte, ateliere pentru copii și tineri.

Aprilie 2022

- Mai-decembrie 2022** ● **Cultură și comunitate**
Acest proiect va include o serie de dezbateri, conferințe, evenimente artistice pe teme precum arta stradală și regenerarea urbană, design thinking etc. Evenimentele se vor desfășura în spații neconvenționale, inclusiv evenimente pop-up în zonele rurale, benefice pentru turismul cultural regional.
- Iulie 2022** ● **Ideas Festival**
Scopul acestui maraton de discuții, ateliere și arte este de a încuraja o cultură a dialogului și a dezbaterii în comunitățile locale prin organizarea de dezbateri pentru promovarea gândirii critice, a valorilor europene, a învățării continue, a incluziunii, a diversității și a toleranței. Se va promova cultura dialogului, analiza critică și interdisciplinară care implică cetățenii și tinerii timișoreni pe teme de interes din zona socio-culturală, exercitând abilități precum gândirea critică, comunicarea și ascultarea activă. Festivalul ideilor va invita specialiști atât din domeniile socio-culturale, cât și din STEAM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică).
- Octombrie 2022** ● **WE Perform**
Spectacole pe o scenă în aer liber, amenajată în Piața Libertății, susținute de către studenții Facultății de Muzică și Teatru, cu un repertoriu atractiv pentru toate vârstele.
- Noiembrie 2022** ● **Sufletul Timișoarei**
Spectacol de teatru cu inserții muzicale care detaliază valorile Timișoarei (multiculturalism, toleranță, respect pentru diversitatea religioasă), un oraș al luminilor, cu trei teatre în trei limbi, ceea ce îl face unic. Spectacolul este conceput și pus în scenă de profesorii, studenții și absolvenții Facultății de Muzică și Teatru.
- Martie 2023** ● **Trans-creație: forme și moduri creative în artele vizuale, muzică, literatură, teatru, film**
Proiectul include conferințe interdisciplinare, un podcast, workshop-uri dedicate liceenilor, proiecte artistice experimentale interdisciplinare (AI, VR, AR) prezentate publicului în spații publice fizice și virtuale, pe platforme virtuale dedicate.
- Aprilie-decembrie 2023** ● **Cultură și comunitate**
Acest proiect va include o serie de dezbateri, conferințe, evenimente artistice pe teme precum arta stradală și regenerarea urbană, design thinking etc. Evenimentele se vor desfășura în spații neconvenționale, inclusiv evenimente pop-up în zonele rurale, benefice pentru turismul cultural regional.

Traseu

Orizonturile cunoașterii

O data artistă, mereu artistă – Claudiu Cobilanschi, 2020
Indecis artist run (Foto: Foc și Pară)

Gază

Kinema Ikon (Arad) și Doar Măine (Arad)*

Parteneri

Locali

Foc și Pară, Minitremu, tranzit.ro, Casa Tranzit, PUNCH/Solitude Project, CitiZenit (Arad), Asociația Simultan, Consiliul Județean Timiș, Facultatea de Artă și Design din Timișoara, Fundația ARTEast, Salonul de Proiecte (București), Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad – Facultatea de Design; Departamentul de Cinematografie și Media, Arte digitale interactive, Facultatea de Teatru și Film, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Biblioteca Județeană „Alexandru D. Xenopol” Arad, Colegiul de Artă „Sabin Drăgoi” Arad, Magma Contemporary Medium (Sf. Gheorghe), Colectiv A (Cluj-Napoca), Lateral ArtSpace (Cluj-Napoca), Asociația Slow-Sync PH (București), Asociația Young Actions and Abstractions (Cluj-Napoca)

Internaționali

ABC House (Belgia), Meet Factory (Republica Cehă), Ujazdowski Castle Centre for Contemporary Art (Polonia), Tranzit.hu, Tranzit.sk, Ileana L. Seleján (Universitatea de Arte din Londra)

Locații

Muzeul de Artă Arad, licee din Arad și Timișoara

Format

Workshop-uri, expoziții, spectacole, jocuri interactive

Abordări artistice ale lumii digitale. Pedagogiile artistice emergente ghidează publicul prin lumea contemporană și arta modelată de tehnologie.

Orizonturile cunoașterii reprezintă o constelație de actori cu diverse metodologii pedagogice, care nu se impun unii altora, ci mai degrabă încearcă să învețe unii de la alții, urmărind un schimb de metode de lucru, cu caracter experimental atât la nivel de conținut, cât și la nivel de parteneriat.

Scopul principal al seriei de evenimente și activități axate pe educația artistică (in)formală este de a face vizibile pedagogiile instrumentate de artiști și mediatori culturali pentru a aborda o lume contemporană și artele modelate și impregnate de noile tehnologii. Un alt scop este medierea între domeniul „artei și cel al noilor tehnologii” și publicul local din Arad și Timișoara prin activități conduse de grupul Kinema Ikon, pe de o parte, și prin practici de pedagogie alternativă îndrumate de Minitremu și Foc și Pară.

* Gazda inițială, Banat IT, nu și-a mai putut asuma acest rol. Kinema Ikon și Doar Măine (reprezentată de Nita Mocanu), așa cum se menționează în conținutul traseului, devin gazdele principale ale traseului, alături de partenerii locali Minitremu și Foc și Pară.

- **2022** ● Tabără/ateliere de lucru (cu studenți) Kinema Ikon Kimæra pentru realizarea unor componente ale unei meta-instalații (pedagogie Kinema Ikon).

Planificarea și proiectarea activităților în jurul Kinema Ikon cu educatori și artiști pentru 3 școli din Arad (Colegiul Național „Moise Nicoară” Arad, Școala Gimnazială de Informatică Arad, Colegiul de Arte „Sabin Drăgoi” Arad).

Dezvoltarea aplicației AR pentru Monumentele Kimæra.

- **Artă-mă. Reintroducere în educația artistică**
O colaborare cu mai mulți artiști și specialiști în educație, pentru reformularea metodelor de predare pentru artele vizuale, ca o extensie a definiției din manuale a artelor vizuale.
- **Minitremu Art Camp #7**
Minitremu Art Camp este o tabără anuală de vară, gratuită pentru liceeni de la licee teoretice și vocaționale, dedicată artei contemporane. Aceasta creează un spațiu temporal pentru noi oportunități de a învăța împreună într-un mediu de învățare confortabil pentru elevi, în timp ce subiectele actuale, cum ar fi gândirea critică, toleranța și prietenia, sunt cele mai frecvent utilizate instrumente educaționale pentru a înțelege și a relaționa cu lumea de astăzi.
- **If you feel like it**
O publicație care reunește texte teoretice și exerciții practice din primii 5 ani de Tabără de Artă Minitremu.
- **Cozmonautica**
O serie de evenimente culturale colaborative pe tema cosmosului organizată cu ajutorul instituțiilor locale/regionale și al pasionaților de spațiul cosmic care oferă educație alternativă gratuită prin intermediul: atelierelor, documentarelor, soundart-ului, științei populare, xenobiologiei, filosofiei, cosmismului și a colaborării generale dintre științe și arte. Asociația Foc și Pară va organiza un singur eveniment Cozmonautica.
- **Eveniment pilot pentru seria Culture Quest**
Organizat de Foc și Pară. Colaborarea dintre o instituție științifică și un artist/grup de artiști/studenți. Rezultatele vor fi prezentate la Indecis Space.

- **2023** ● **În afara școlii**
Constă în ateliere care se concentrează pe dezvoltarea de proiecte de colaborare menite să creeze puncte de intersecție între pedagogie și artă, în special între artiști, studenți și indivizi interesați de alternative educaționale. Prin aceste întâlniri, pot fi dezvoltate noi instrumente de învățare prin care arta contemporană poate contribui la domeniul educației sub forma unor experiențe de dezvoltare estetică și colectivă, cu ajutorul cărora copiii și tinerii pot intra în contact cu procese artistice care generează dialog și reflecție și îi ajută să-și dezvolte propria viziune asupra vieții. Este o pedagogie care continuă tradiția educatorilor constructiviști, unde învățarea bazată pe experiența directă este obiectivul principal, iar arta și gândirea critică pot fi înțelese cel mai bine prin întâlniri informale cu artiști contemporani. Educația și medierea artistică în lumea digitală vor fi abordate printr-o serie de workshop-uri, conferințe și evenimente organizate la Arad și Timișoara, coordonate de artista și profesoara Nita Mocanu împreună cu Raluca Oancea și Raluca Paraschiv, lectori la Universitatea Națională de Arte din București. Se vor aprofunda parcursurile de cercetare dezvoltate în cadrul proiectelor eART35, coordonate de Raluca Oancea și Raluca Paraschiv în perioada 2019–2021 la nivel național (Arad, București, Cluj, Iași), care

au analizat provocările migrației online a educației artistice, și se va continua dezvoltarea strategiilor și viziunilor asupra educației în era digitală.

Activitățile artistice din jurul Kinema Ikon se vor concentra pe proiectul Kimæra, curatoriat de Călin Man, o meta-instalație interactivă cu mai mulți autori, ale cărei părți (creații distincte) sunt conectate digital. Instalația combină suporturi vechi cu medii digitale, cum ar fi IoT (Internet of Things), AR (realitate augmentată), imprimare 3D, sunet generat de AI, aplicații mobile, NFT (non-fungible token) etc. Meta-instalația va ocupa mai multe spații de artă publice sau private, interconectate digital: Kinema Ikon Arad Space (Muzeul de Artă Arad), Atrium Mall (Arad), Indecis Space (Timișoara) și alte spații puse la dispoziție de programul Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii sau de partenerii proiectului. O serie de artiști cunoscuți care lucrează în domeniul digital vor fi invitați să participe la proiectul Kimæra folosind filosofia Kinema Ikon.

Vor fi organizate ateliere și tabere de artă digitală cu elevi de la Colegiul de Arte „Sabin Drăgoi” Arad, coordonați de Nita Mocanu, și elevi de la UNARTE București, coordonați de Raluca Oancea și Raluca Paraschiv. Rezultatele lor vor fi integrate în Kimæra. Programul include ateliere de educație media digitală în 3 școli din Arad legate de meta-instalație, destinate atât elevilor, cât și profesorilor, în colaborare cu membrii Kinema Ikon.

● **Culture Quest**

O serie de evenimente desfășurate în colaborare cu instituții dedicate cercetării științifice, cum ar fi Observatorul Seismologic Timișoara, Observatorul Astronomic Timișoara, Stațiunea Tinerilor Naturaliști, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Timișoara. Evenimentele vor avea un format hibrid între știință, artă și tehnologie cu conținut educațional în care laboratorul de cercetare devine un spațiu pentru transferul cunoștințelor științifice (sau popularizarea științei) prin mijloace artistice. În acest fel, spațiul de cercetare științifică este activat temporar artistic de către un artist/grup de artiști care lucrează împreună cu cercetători, elevi și studenți dornici să implice specialiști din diferite domenii. Activitățile propuse au ca rezultat: laboratoare de cercetare, rezidențe, ateliere, tabere, discuții, expoziții de artă, instalații multimedia, platformă online (site interactiv cu publicul, pentru a păstra o parte din formatul de culture quest propus inițial), pe baza ideilor dobândite sau împrumutate din schimbul de experiențe acumulate și care împărtășesc puncte de vedere critice cu privire la rolul tehnologiei în viața de zi cu zi.

● **Traseu**

Lumini captivante

Narațiuni Sonore 2021, Asociația Simultan

Gazdă

Asociația Simultan

ParteneriLocaliFacultatea de Arte și Design
Timișoara, Plan Zero – Makerspace,
Semi Silent, ACIAInternaționaliCFIA International Transcultures
(Belgia), Pépinières Européennes de
Création (Belgia)**Locații**

Spații publice, MultipleXity

FormatExpoziții, intervenții, concerte,
workshop-uri, rezidențe, happening-
uri și spectacole

Schimbarea obiceiurilor digitale prin intermediul instalațiilor și spectacolelor multimedia.

Stația **Lumini captivante** își propune să redirecționeze atenția de la lumina artificială a dispozitivelor către lumina interioară a indivizilor, să genereze noi conexiuni prin experiențe comune, dar și să ofere o reflecție critică asupra noilor tehnologii. Le permite oamenilor să-și transforme expunerea dependentă la noile tehnologii într-o dorință de cultură și incluziune digitală. Stația Lumini captivante va acționa ca un catalizator de interacțiune artistică și socială în și asupra spațiului public prin abordări interdisciplinare, implicând noi tehnologii.

Perspective sonore este o călătorie fizică și mentală, care își propune să crească gradul de conștientizare a spațiului urban, trăind, explorând și (re)descoperind spațiul emoțional, acustic, senzorial și social urban. Proiectul reunește artiști români și internaționali, practicieni și profesioniști din diverse domenii dornici să-și dezvolte lucrările sonice contextuale și instalațiile in situ.

Progres. Schimbări de paradigmă – un proiect multidisciplinar, care include mai multe domenii ale științelor umaniste, de practică și cercetare științifică, combinând artele vizuale, arhitectura, sociologia, antropologia, istoria, electronica, ingineria cu noi instrumente și tehnologii digitale. Este un proiect pilot de testare a modului de utilizare a Societății de Transport Public Timișoara pentru evenimente culturale în 2023, ca proces participativ în tranziția către MultipleXity, principala moștenire a orașului după titlul de Capitală Europeană a Culturii.

- Iulie 2022 & iulie 2023 ● **Narațiuni Sonore #2 & #3**
Un traseu fizic și mental, care își propune să sensibilizeze spațiul urban, experimentat, explorat și (re)descoperit, al ecologiei emoționale, acustice, senzoriale și sociale. Traseul fizic, care pornește din centrul orașului, de-a lungul canalului Bega spre periferie, traversează un peisaj urban cu o încărcătură istorică diversă și ne poartă într-o serie de incursiuni sonore și vizuale prin acțiuni sau intervenții artistice.

- Septembrie 2022 ● **Talking to strangers**
O rețea de obiecte urbane utopice retro-futuriste, care funcționează ca portaluri/ confesiuni sonore conectate între ele pe principii colaborative și generative, trimite semnale audio către spațiul de stocare în cloud, pentru reorchestrare, folosind AI. Piesa generată poate fi un continuum sonor cu o viață proprie, emisă pe o frecvență radio. Fiecare obiect/instalație va fi dezvoltat(ă) de echipe partenere din diferite orașe.

- Octombrie–noiembrie 2022 ● **Progres. Schimbări de paradigmă #4 & #5**
Octombrie–noiembrie 2023
Un proiect în serie, cumulativ și multidisciplinar, deschis mai multor domenii ale științelor umaniste și de practică/cercetare științifică. Combinând creativ artele vizualele, arhitectura, sociologia, antropologia, istoria, electronica, ingineria cu noi instrumente și tehnologii digitale, Progres este un proiect pilot de testare a modalităților de utilizare a atelierelor Societății de Transport Public Timișoara pentru evenimente culturale în 2023, ca proces participativ în tranziția către MultipleXity, principala moștenire a orașului după titlul de Capitală Europeană a Culturii.

- Aprilie–iulie 2023 ● **Scenarii imprevizibile**
Creează momente surprinzătoare în locurile de rutină zilnică și trezește instinctul oamenilor de a se bucura de prezent. Echipe mixte de artiști profesioniști (teatru, muzică, arte vizuale, dans, arhitectură) și voluntari vor crea scene care vor fi interpretate în public – cum ar fi o simfonie interpretată de soneriile telefoanelor mobile, panouri media care afișează poezie sau supermarketuri invadate de artiști media.

- Iulie–septembrie 2023 ● **Tactici temporare**
O scenă nomadă, mobilă pentru proiecte transmedia care folosesc tehnologia ca instrument provocator pentru captarea unui public care consumă prea puțin sau chiar deloc artă și cultură contemporană, direcționată către periferia orașului pentru a experimenta noi modalități de interacțiune socială și culturală.

● **Traseu**

Analogic

Analog Mania
(Foto: Ștefan Bucșa)

Gazde

Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT), Ambulanța Culturală & Emil Kindlein

Parteneri

Locali

Colecția de ceasuri „Cornel Pituț”,
Colecția Tauș

Internaționali

Revela'T (Spania), AnalogNow (Germania), Vinyl and Music Festival (Austria), Gruppe 77 (Austria), Academia de Arte din Osijek (Croatia), Etna (Franța), L'Abominable (Franța)

Locații

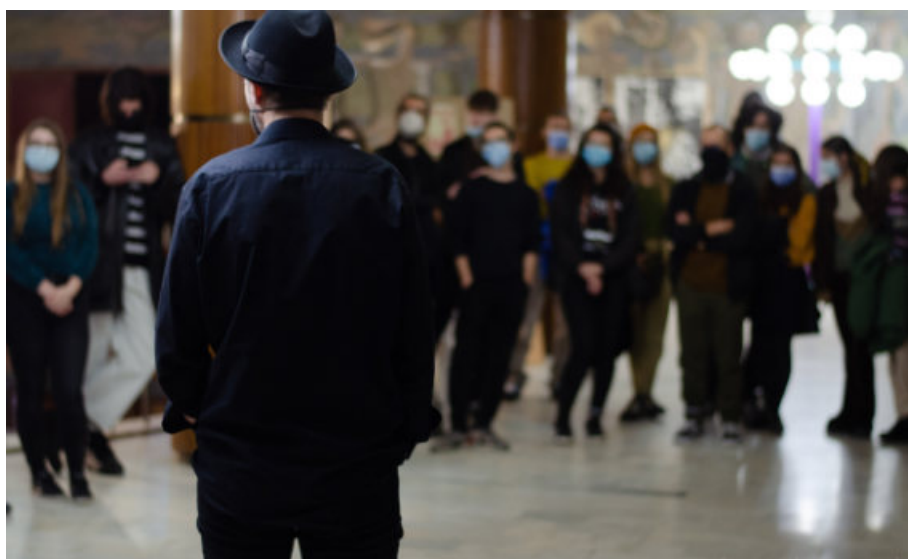
Spații publice în aer liber, Casa Tineretului, centre de tineret din diverse cartiere din Timișoara

Format

Proiecții și spectacole de sunet live, festival (expoziții, ateliere, concerte, proiecții)

Re-think, re-invent, re-create.

De la fotografie, film și sunet la expoziții legate de „mania obiectelor” și expoziții muzeale – Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT) în parteneriat cu Ambulanța Culturală și artistul Emil Kindlein propun un tur cu opriri în ateliere creative și do-it-yourself, pentru a redescoperi fascinația măiestriei.

Analog Mania
(Foto: Benjamin Kiesewetter)

Puncte culminante

- Septembrie–octombrie 2022**
- **Analog Mania #10**
Festival internațional care include secțiuni de fotografie, film și sunet, legate de mania obiectelor în diferite domenii ca tipografia, ceasurile, mașinile de calcul, jocurile, grafica, meșteșugurile.
 - **Analog Experience** este o serie de ateliere de creație care se desfășoară în cele 15 centre de tineret din cartierele Timișoarei. Aceste centre devin spații pentru convergența artelor, locuri de întâlnire între public și artiști din țară și străinătate. De asemenea, în clădirea de 11.000 mp a Casei Tineretului vor fi instalate 3 expoziții prin dezvoltarea unui sistem de vizitare inspirat de conceptul escape room/vânătoare de comori. În timpul experienței muzeale, vizitatorii își asumă rolul de arheologi/exploratori/vânători de mistere cu scopul precis de a descoperi muzeul invizibil ascuns pe întreaga suprafață a Casei Tineretului.
- Martie–aprilie 2023**
- **Analog Mania #11**
Festival (expoziții, ateliere, concerte, proiecții)
- Martie–noiembrie 2023**
- **Analog Experience**
Ateliere de sunet, fotografie, spectacole, proiecții, expoziții
- Ianuarie–decembrie 2023**
- **Analog Experience. Muzeul ascuns**
Expoziție cu un sistem inspirat de conceptul și tehnologia escape room/vânătoare de comori/jocuri ascunse

● Stație

Actorii schimbării

Uncensored Act, Vera Mantero
(Foto: Institutul Presentului)

Gază

Institutul Presentului*

Parteneri

Locali

Art Encounters, Fundația Triade,
Teatrul German de Stat Timișoara

Internaționali

Artpool Art Research Center–
Museum of Fine Arts Budapest
(Ungaria), Julius Koller Society
Bratislava (Slovacia), Station –
Service for Contemporary Dance
Belgrade (Serbia)

Locații

FABER, AMBASADA, Muzeul
Transportului Public „Corneliu
Mikloși”, Teatrul German de Stat
Timișoara, Galeria Jecza

Format

Proiecte de cercetare, laboratoare și
conferințe, expoziții specializate,
reconstrucții, spectacole, editarea
publicațiilor tipărite și online.

Programul **Necenzurat** dezvoltat de Institutul Presentului include două componente, al căror punct de intersecție este ideea de comunitate, acțiune colectivă, colaborare și solidaritate în spiritul valorilor comune, cu un curs strâns legat de istoria Timișoarei în contextul Revoluției din 1989.

Prima componentă, **Times Exposure**, este dedicată creației și reflecției, concentrându-se pe prezentarea mișcărilor artistice, a operelor și evenimentelor care au marcat scena artistică locală în domeniul artelor vizuale și performative, în legătură cu mișcărilor internaționale sau evidențiind transformări conceptuale similare. Time Exposure include **Performing 89**, o expoziție și o cercetare care discută în context istoric despre implicarea publică a artistului la începutul anilor 1990. Acesta inițiază o reconstrucție care discută despre demersurile artiștilor români de la începutul anilor 1990, ale colectivelor artistice sau inițiativele solitare ca soluții pentru startul unei acțiuni pe un teren neexplorat. Proiectul cuprinde, de asemenea, un program artistic interdisciplinar cu spectacole și proiecte expoziționale susținute de artiști români și internaționali din diferite generații.

A doua componentă, **Sământa schimbării**, este stratul educațional și de mediere. Include un program de rezidență și burse pentru echipe de artiști, cercetători, istorici de artă și curatori dedicați susținerii eforturilor colective. Construiește noi competențe pentru tinerii profesioniști implicați în acțiunile specifice programului Necenzurat. Include, de asemenea, un program educațional pentru copii și tineri, bazat pe o dimensiune participativă și centrată pe dezbateri pentru a experimenta ideile și practicile artistice contemporane; o componentă digitală online dedicată cunoașterii istoriei recente a artei în rândul publicului larg local și internațional, printr-o serie de opere și evenimente de artă reprezentative; un laborator civic menit să coaguleze comunitățile locale într-un proces implicat de reflecție și dezbateri.

* Co-gazda inițială, Timișoara 2021 – Asociația Capitală Europeană a Culturii, nu a mai putut asigura poziția de gazdă și conținutul acestei stații, conform rapoartelor de analiză și monitorizare a activității. Institutul presentului își asumă rolul de gazdă principală.

Puncte culminante

- Aprilie & septembrie 2022** ● **Reconstrucție/Reactivare**
Cu artiștii Florin Fieroiu, Cosmin Manolescu, Mihai Mihalcea, Ciprian Mureșan
- Mai–iunie 2022** ● **Lucrări de artă istorice în formate educaționale**
- Octombrie 2022** ● **Time Exposure**
Movement notebooks, cu o creație nouă de Vera Mantero
- Noiembrie 2022** ● **Comunitate. Tactici de a fi împreună**
Discuții între artiști și istorici de artă, lansări de carte
- Decembrie 2022** ● **Collegium Camp**
Cadru de dezvoltare profesională pentru producători emergenți, curatori, programatori

- Mai–iunie 2023** ● **Time Exposure**
Movement notebooks, cu o creație nouă de Vera Mantero
- Mai & septembrie 2023** ● **Reflection Cluster**
Actori locali și internaționali (2 întâlniri, 7 zile pe sesiune, asociate programului artistic)
- Septembrie 2023** ● **Community. Tactics to be together**
Program de lecturi
- Septembrie–noiembrie 2023** ● **Performing 89**
Expoziție și cercetare care discută în context istoric despre implicarea publică a artistului la începutul anilor 1990. Acesta inițiază o reconstrucție care discută despre demersurile artiștilor români de la începutul anilor 1990, ale colectivelor artistice sau inițiative solitare ca soluții pentru startul unei acțiuni pe un teren neexplorat.

● **Traseu**

Invizibil/Vizibil

Lectură din cartea cu povești

Gază

Institutul Intercultural Timișoara

ParteneriLocali

Asociația Actorilor Romi, Giuvlipen, Asociația Solidart, Universitatea de Vest din Timișoara, Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Centrul Multimedia al Universității Politehnica

Internaționali

ERAC (Germania), Kuringa – Theatre of the Oppressed (Germania), Paradox Theatre Copenhaga (Danemarca), Théâtre de l'Opprimé (Franța), Consiliul Europei, Catholic University of Valencia (Spania), Fundația Artemisszio (Ungaria), Terra Center for Fine and Applied Arts, Kikinda (Serbia)

Locații

Muzeul Național de Artă Timișoara, licee din Timișoara, piețe publice, centrul și diverse locații din cartierele Traian, Plopi, Kuncz, Teatrul German de Stat Timișoara, Teatrul Maghiar „Csiky Gergely” Timișoara, Universitatea de Vest din Timișoara, Muzeul Național de Artă Timișoara, Filarmonica „Banatul”

Format

Conferințe, workshop-uri, expoziții, spectacole, publicații

Demontarea stereotipurilor și prevenirea marginalizării comunităților de romi din Timișoara și Europa.

Programul aduce în prim plan și prezintă dintr-o altă perspectivă un subiect care este adesea ocolit și respins ca fiind irelevant pentru Timișoara. Are trei tipuri principale de focalizare. Pe de o parte, o serie de activități vor viza și implica membri ai comunităților locale de romi și cetățeni din cartierele cele mai defavorizate ale orașului. Evenimente și ateliere culturale vor avea loc în aceste cartiere, precum și în locații prestigioase ale orașului. Pe de altă parte, stereotipurile și prejudecățile vor fi expuse și contestate prin spectacole de teatru, teatru forum, expoziții și dezbateri.

În plus, în cooperare cu partenerii locali și europeni, în special cu Institutul European de Artă și Cultură a Romilor, programul va pune Timișoara pe harta europeană a evenimentelor inovatoare menite să schimbe percepția asupra patrimoniului romilor, asupra poziției romilor ca parte a culturii europene și asupra apariției unei noi expresii culturale a romilor în secolul XXI.

- Mai **2022** – Octombrie **2023**
- **Animare culturală și evenimente culturale în cartier**
Ateliere artistice comunitare, foto-voce, bibliotecă vie, teatru forum, storytelling digital, prelegeri publice, în spații publice și diverse locații din Traian, Plopi, Kuncz și în viitorul centru comunitar Kuncz.
 - **Colectare și prezentare online a poveștilor de viață ale cetățenilor romi din Timișoara**
Înființarea, formarea și îndrumarea unui grup de tineri în vederea înființării unei platforme de jurnalism comunitar axată pe îmbunătățirea imaginii publice a cartierelor vulnerabile.
 - **Pașaport cultural**
Un program care permite accesul tinerilor romi la evenimente culturale
- Octombrie **2022**
- **Spectacol de teatru și dezbateri**
Spectacol susținut de compania de teatru rom Giuvlipen în zona centrală (în aer liber, dacă este posibil, de exemplu, Grădina de vară Capitol, Parcul Rozelor, sau în interior, într-un spațiu teatral) și un spectacol într-un loc public dintr-un cartier relevant, cum ar fi Kuncz sau Traian.
- Noiembrie **2022**
- **Atelier internațional cu privire la perspectivele academice asupra culturii, identității romilor și rasismului anti-romi**
Schimb academic și pregătirea unei conferințe internaționale și a unui eveniment mixt.
- Februarie **2023**
- Atelier internațional cu privire la perspectivele academice asupra culturii romilor, identității romilor și rasismului anti-romi. Evenimentul poate sărbători, de asemenea, abolirea sclaviei romilor.
- Martie–april **2023**
- Ateliere transfrontaliere de artă și sculptură cu copiii din cartierele Kuncz, Traian, Iosefin și Fratelia la Centrul pentru Arte Frumoase și Aplicate Terra, din Kikinda (Serbia)
- Mai, septembrie **2023**
- **Paradoxul romilor. Cine a ucis-o pe Szomna Granca?**
Spectacole de teatru urmate de dezbateri, în centrul orașului (în aer liber, Grădina Capitol, Parcul Rozelor, sau în interior, într-un spațiu teatral) și într-un loc public dintr-un cartier relevant, cum ar fi Kuncz sau Traian. Multilingv, cu interpretare simultană.
- Iunie–septembrie **2023**
- **Teatrul oprimaților**
Teatru forum precedat de ateliere cu localnici tineri. Instruirea tinerilor artiști cu privire la animarea culturală în comunitățile rome.
- Septembrie **2023**
- Conferință internațională și expoziție cu artiști romi

● **Stație** I SONT SURORI
SIE SIND KEINE SCHWESTERN

DANIELA TÖRÖK

OLGA TÖRÖK

JURNAL DE ROMÂNIA. TIMIȘOARA
TAGEBUCH RUMÄNIEN. TEMESWAR

PENTRU „JURNAL DE ROMÂNIA. TIMIȘOARA”, OLGA TÖRÖK ȘI-A PROPUȘ SĂ ÎNVEȚE SĂ CÂNTE LA CHITARĂ. NU A REUȘIT.

FÜR „TAGEBUCH RUMÄNIEN, TEMESWAR” HAT OLGA SICH VORGENOMMEN, GITARKE ZU LERNEN. SIE HAT ES NICHT GESCHAFFT.

Clarobscur

Jurnal de România. Timișoara (Regie: Carmen Lidia Vidu)
(Foto: Ovidiu Zimcea)

Gazdă

Teatrul German de Stat Timișoara*

Parteneri

Locali

Teatrul Maghiar de Stat Timișoara

Internaționali

Altenburg Theatre (Germania),
Donauschwäbisches Zentralmuseum
(Germania), Citizen Kane Kollektiv
(Germania)

Locații

Teatrul German de Stat Timișoara

Format

Festival, conferință, spectacole

Să înțelegem trecutul, astfel încât să decidem conștient pentru prezent. Programul propus de Teatrul German de Stat Timișoara se bazează pe punerea în scenă a textelor dramatice europene contemporane, pe creșterea vizibilității grupurilor sociale și a minorităților vulnerabile, abordarea problemelor socio-politice contemporane și alinierea artelor pe coordonate contemporane și europene prin colaborarea cu regizori europeni pe texte dramatice cu teme actuale.

Apres Ski – Teatrul German de Stat Timișoara
(Foto: Ovidiu Zimcea)

* Clarobscur devine o stație, pe baza nivelului de programare asumat de gazdă, Teatrul German de Stat din Timișoara, împreună cu partenerul local, Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” din Timișoara, devin un important hub pentru coproducțiile și festivalurile internaționale de artele spectacolului în cadrul Timișoara 2023.

Puncte culminante

- Martie–august 2022** ● Producerea unui spectacol multimedia de teatru documentar despre vânzarea etnicilor germani sub regimul comunist: România-Germania. *Atâtea lucruri fragile*, regia Carmen Lidia-Vidu. Producții și evenimente conexe în cadrul programului Regizori europeni
- Septembrie 2022** ● **Festivalul European de Teatru Eurothalia #8**
Teatre, colective și interpreți invitați din întreaga Europă
- Ianuarie–august 2023** ● **Femei dunărene**
Spectacol teatral site-specific privind multiculturalitatea zonei Dunării, în colaborare cu Donauschwäbisches Zentralmuseum (Ulm, Germania)
Producții și evenimente conexe în cadrul programului *Regizori europeni*.
- Septembrie–decembrie 2023** ● **Festivalul European de Teatru Eurothalia #9**
Teatre, colective și interpreți invitați din întreaga Europă. Producții și evenimente conexe în cadrul programului *Regizori europeni*. Producerea unui spectacol de teatru pe tema migrației, bazat pe un text scris de autoarea Anja Hilling, Germania, și autoarea Elise Wilk, România, în colaborare cu Teatrul Altenburg (Gera, Germania).

Katzelmacher – Teatrul German de Stat Timișoara
(Foto: Ovidiu Zimcea)

● **Traseu**

Perspective fluide

Câmp de Maci (Regie: Eugen Jebeleanu)
(Foto: The Unicorn Shooter)

Gază

Identity.Education* și Teatrul Maghiar de Stat Timișoara

Parteneri

Locali

Accept, ECPI, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea din București, Paul Dunca

Internaționali

Universitatea din Stavanger (Norvegia), Genderdoc (Republica Moldova), Rețeaua DD, Oslo Pride, Pride Art, Muzeul Național din Oslo, EPOA, ILGA Europe, Outburst (Marea Britanie), British Council

Locații

FABER, Centrul de Proiecte, MultipleXity, Universitatea de Vest din Timișoara, Casa Artelor, spații publice

Format

Expoziții, spectacole, ateliere, prezentări de modă, concerte, conferințe

Depășirea vechilor mentalități prin puterea culturii

De-a lungul timpului, comunitatea LGBTQIA+ din România a fost „dislocată din istorie” și împinsă spre invizibilitate. Comunitatea cere să-și cunoască propria istorie, să știe cum a ajuns aici și să înțeleagă traumele purtate pe umerii săi din generație în generație. Evenimentele centrate pe povești, pe (re)descoperirea propriei istorii, pe documentarea prin arhivele prea blânde ale unei istorii a urii și pe introspecția colectivă sunt mai mult decât importante, sunt necesare.

Cu o istorie abuzivă scrisă în conformitate cu art. 200, un referendum neliberal și un cadru legislativ care încă nu recunoaște drepturile comunității, lupta împotriva homofobiei și transfobiei este mai importantă ca oricând. Educația și pașii către o societate, o comunitate în care toată lumea este respectată, reprezintă un efort colectiv: politic, social, activist, comunitar, uman, dar și cultural și artistic.

Aici, arta și cultura devin instrumente care dau vocilor forță și poveștilor un context, pentru a sublinia ipocrizia societății și pentru a renaște. Arta și cultura oglindesc realitatea, ne fac vulnerabili, ne dau răspunsuri acolo unde nu știm să punem întrebări, ne fac să înțelegem concepte și sentimente care poate nici măcar nu ne-au aparținut.

Evenimentele vor avea loc pe tot parcursul anului, marcând și Pride TM și Luna Istoriei LGBTQIA+ în România (octombrie), festivaluri organizate de Identity.Education, și vor continua și după 2023, pentru că munca în folosul comunității și activismul prin artă și cultură sunt parte integrantă din Timișoara. Teatrul Maghiar de Stat va prezenta și va coproduce spectacole și prelegeri care abordează modul în care corpuri și subiectivități diferite preiau, traversează, sunt binevenite sau excluse din diverse spații – de la cel intim la cel instituțional. Plecând de la ideea că corpurile noastre sunt arhivele noastre primare, programul va lua în considerare modul în care arhiva corporală poate fi un loc important pentru autoreprezentare, emancipare, vindecare și transformare.

* Organizația co-gază inițială, Tam-Tam, nu mai este activă. În urma unui apel de finanțare din 2021, organizația Identity.Education, cu cunoștințele sale tematice unice, a devenit gazda traseului, în parteneriat cu Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” din Timișoara.

- Iunie 2022**
- **Pride TM / Perspective personale**
Expoziție multimedia cu apel deschis pentru povești personale (vizuale, traduse ca AR în spațiul public și pe cărți poștale care pot fi expediate)
 - **Spectacol de cabaret**
Seară de cabaret cu interpreții Dan Zarug și Ross Doherty (Cabaret Belfast)
 - **Corpul fluid**
Atelier și concert/spectacol de pozitivitate corporală
- Octombrie 2022**
- **Fluiditatea de gen din perspectivă sociologică și antropologică**
Conferință interdisciplinară
 - **Fotografi necunoscuți**
Expoziție: „Primul meu contact cu comunitatea LGBTQIA+”
 - **Queer Joy**
Atelier de fotografie cu Daniela Groza, în mai multe orașe din țară, urmat de o expoziție colectivă la Timișoara
- Martie 2023**
- **Ziua Internațională a Vizibilității Trans – Trans Lucid**
Descrie istoria comunității trans de la primele modificări legislative și intervenții chirurgicale documentate până la dezbaterile publice și discriminarea cu care se confruntă astăzi comunitatea trans. Spectacolul va fi realizat exclusiv de artiști și actori trans.
- Mai 2023**
- **Spectacole în cadrul Festivalului TESZT**
- Iunie 2023**
- **Pride TM. Dincolo de gen**
Prezentare de modă cu produse vestimentare eco, produse local de designeri de modă queer români și internaționali
 - **Provocările anilor '90**
Discuție deschisă despre începuturile activismului LGBTQIA+ în România, implicarea membrilor comunității și a aliaților
- Octombrie 2023**
- **Muzeul de Istorie și Cultură Queer din România**
 - **Expoziții LGBTQIA+**
O serie de expoziții, fiecare dedicată uneia dintre literele acronimului LGBTQIA+, cu artiști naționali și internaționali și vederi intersecționale (de exemplu, romi queer)
 - **Istorie queer de luptă și supraviețuire în România: De la incriminarea comunistă la mișcările anti-gen contemporane în spațiile SEE**
Cercetător: Ramona Dima
 - **Libertate?**
Concert simfonic live special creat pentru acest eveniment, cu picturi murale video cu imagini și videoclipuri despre istoria queer din România după 1989

● **Traseu**

Festivalul IN : V Z B L 2019 (Solidart)

ComUnitate

Gază

Solidart*

ParteneriLocali

Institutul Intercultural, Art Encounters

LocațiiTeatrul Basca, cartierele Traian/
Fabric, spații publice**Format**Spectacole teatru forum, proiecții de
film, ateliere de creație, festival de
teatru în aer liber

IN : V Z B L este un festival care își propune să facă vizibil ceea ce este invizibil, promovând valori precum dialogul, înțelegerea, respectul și solidaritatea. Vocile diferitelor grupuri vulnerabile, „invizibile”, sunt adesea neuzitate sau chiar nerostite. Festivalul vrea să ofere acestor grupuri o voce și contextul în care să se autoreprezinte și să-și consolideze poziția în cadrul comunității.

Festivalul IN : V Z B L a apărut din nevoia de a reuni artiști din mai multe domenii care pot intra în contact direct cu diferite categorii de public. Această întâlnire își propune să expună artiștii și publicul la perspective diferite asupra realității. Ideea este inițierea unui dialog prin care ceea ce uneori este „invizibil” în societate să poată deveni vizibil, prin artă, într-unul din cartierele Timișoarei care a ajuns să semene cu o „periferie” din toate punctele de vedere.

Festivalul, care a avut prima ediție în 2019 și s-a bucurat de succes atât în rândul publicului, cât și printre artiști, răspunde nevoii de acces la cultură a oamenilor din cartierul Fabric și nu numai, precum și nevoii de exprimare a sectorului cultural independent din artele spectacolului, care necesită sprijin în producție și acces la un public nou.

* Traseu nou – program adăugat în perioada 2018–2021, în conformitate cu conceptul din dosarul de candidatură, selectat în urma a cel puțin două apeluri de finanțare și care a demonstrat consecvență și un program coerent, consolidând programul cultural de-a lungul mai multor ani.

Puncte culminante

Septembrie–noiembrie

2022 & 2023

- Festivalul IN : V Z B L va avea loc în perioada septembrie–noiembrie la Teatrul Basca, precum și în diverse spații publice din cartierul Fabric. Festivalul cuprinde evenimente și activități culturale comunitare care implică activ publicul în zona Traian/Fabric: concerte, ateliere de creație pentru copii și vârstnici, rezidențe pentru artiști (internaționali și locali), spectacole de teatru invitate, spectacol de teatru forum, dezbateri despre teatru politic, proiecție de documentare. Festivalul IN : V Z B L oferă atât publicului larg, cât și persoanelor din grupurile defavorizate din zona Traian/Fabric, o gamă diversă de activități și evenimente culturale care promovează cultura și educația prin cultură, dialogul, înțelegerea, diversitatea, multiculturalismul, respectul și solidaritatea.

Festivalul IN : V Z B L 2019 (Solidart)

Locuri

Călătoria noastră se extinde în cel de-al doilea Teritoriu, în spațiile publice ale orașului – spații culturale, spații postindustriale, curți și piețe, clădiri istorice, școli, biblioteci. De la revendicarea locurilor publice, la implicarea locuitorilor într-o dezvoltare urbană mai echilibrată și mai justă – ne propunem să facem procesul decizional transparent pentru noi toți, pentru că orașul înseamnă o cultură a uniunii, solidarității și consensului.

● Stație

Îndrăznește!

Pop Up Theatrics (Asociația Culturală Diogene)

Gază

Casa de Cultură a Municipiului Timișoara*

Parteneri

Locali

Biblioteca Județeană Timiș (cu filiale în județ), Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Municipiul Timișoara, Federația Asociațiilor de Locatari (FALT), Universitatea de Vest Timișoara – Facultatea de Psihologie și Sociologie, Universitatea de Vest Timișoara – Facultatea de Horticultură, Facultatea de Arhitectură și Urbanism (Timișoara), Asociația Contrast, Liceul „Ion Vidu”, Teatrul Auăleu, Compania 9, Fundația Județeană de Tineret Timiș (FITT), Studio Basar, Institutul Francez Timișoara, Centrul Cultural German Timișoara, Ordinul Arhitecților din România – Filiala Teritorială Timiș

Internaționali

Chanter pour Vivre Ensemble (Belgia), Poznan House of Culture (Polonia), Rijeka 2020 – Capitală Europeană a Culturii, Elefsina 2023 – Capitală Europeană a Culturii, Veszprem 2023 – Capitală Europeană a Culturii

Locații

Timișoara (cartierele Dacia/Soarelui, Freidorf, Lipovei, Dâmbovița, Șagului, Girocului, Traian), Lugoj, Jimbolia, Reșița (Gărăna), Caraș-Severin, Oravița (Socolari)

Format

Activarea spațiului public prin instalații de artă create în colaborare cu localnici, spectacole de teatru, proiecții de film, ateliere de artă și educație creativă, dezbateri, mese comunitare, sesiuni de terapie prin muzică, concerte corale; interviuri filmate în cartiere; formatele și programele culturale pentru comunitățile de cartier din cadrul Centrelor de lumină.

Europa cetățenilor nu are centru sau periferie. Cartierele Europei pot fi ușor împărțite prin frică, extremism, nedreptate socială și crize de tot felul. Dar cum arată societatea din care vrem să facem parte și cum putem contribui împreună la crearea ei?

Stația *Îndrăznește!* propune o serie de formate participative, intervenții și spații deschise în cartiere, unde locuitorii pot lucra împreună pentru binele comun în rețele de acțiune, încredere și solidaritate care se pot dezvolta în timp în adevărate comunități de cartier. *Îndrăznește!* este un program care implică cetățeni activi, grupuri formale și informale și locuitori ai Timișoarei în definirea proiectelor inovatoare pentru comunitatea locală prin dialog și apeluri deschise.

O rețea de Centre de lumină – locuri de întâlnire create în jurul bibliotecilor și școlilor de cartier – va deveni cadrul pentru dezvoltarea acestor proiecte, contribuind în același timp la consolidarea capacităților instituțiilor tradiționale și la consolidarea și adaptarea ofertei lor culturale cât mai aproape de nevoile reale ale oamenilor. O serie de evenimente de activare urbană prin muzică își propun să reunească locuitorii prin concerte corale și, ulterior, structuri nou înființate de artele spectacolului vor putea funcționa pe termen lung ca alternativă culturală în favoarea incluziunii, responsabilizării, și ca alternativă de petrecere a timpului liber în comunitatea de cartier pentru copiii și familii.

* Co-gazda inițială, Timișoara 2021 – Asociația Capitală Europeană a Culturii, nu a mai putut asigura poziția de gazdă și conținutul pentru această stație, așa cum arată rapoartele de analiză și monitorizare a activității. Casa de Cultură Timișoara își asumă rolul de gazdă principală.

- **2022** ● Vor fi stabilite alianțe locale și internaționale (structuri similare active în alte cartiere din orașele europene) și un mecanism de dezvoltare pe termen lung a programului (în cartierele Dacia/Soarelui, Freidorf, Lipovei, Dâmbovița, Șagului și Girocului și în celelalte patru cartiere din județ). Va fi creat un kit modular de infrastructură mobilă pentru evenimente temporare în aer liber (prototip rezultat dintr-un concurs de design, producție, multiplicare).

O serie de evenimente pilot vor fi organizate în Centre de lumină activate (cel puțin trei), prin testarea kitului de evenimente temporare în diferite configurații. Va avea loc o sesiune de educație muzicală și incluziune socială susținută de corul Molenbeek Chanter pour Vivre Ensemble (Belgia), în parteneriat cu o școală de cartier din Timișoara. Vor fi realizate o serie de interviuri filmate de-a lungul unor plimbări prin oraș, cu povești urbane care își propun să descopere și să evidențieze unicitatea cartierelor, cu care locuitorii se pot identifica, consolidându-și sentimentul de apartenență.

- **2023** ● În 2023, toate Centrele de Lumină din cartier vor fi activate printr-un program de evenimente, ateliere, concerte, spectacole de teatru (Teatrul Auăleu, Compania 9), proiecții ale filmelor create în cadrul programului, sesiuni educaționale și proiecte selectate de comunitate. Se va organiza o conferință dedicată comunităților locale din diferite cartiere din Europa ca vectori ai transformării și regenerării urbane. O serie de intervenții în spațiul public vor fi co-create împreună cu comunitatea locală, care va găzdui, de asemenea, ateliere de artă și educație creativă (Bajko Attila, Tajo). Sub titlul **Timișoara, harta secretă. Oameni și locuri**, va fi realizată o serie de filme documentare în 24 de episoade, cu povești mai puțin cunoscute ale orașului (program transversal comun pentru stațiile *Îndrăznește!* și *Reflecții*).

● **Traseu**

Impuls

Festivalul Impuls

Gazde

Institutul Francez de la Timișoara și
 Unfold Motion Timișoara*

ParteneriLocali

Centrul Cultural German Timișoara,
 Școala de Circ, Asociația „Cetățean
 de Traian”, Asociația Solidart,
 Inspectoratul Școlar Județean Timiș,
 Ordinul Arhitecților din România –
 Filiala Teritorială Timiș

Internaționali

Le Plus Petit Cirque du Monde,
 Elefsina 2023 – Capitală Europeană a
 Culturii, Institutul Francez Atena,
 Teatroskop (Serbia)

Locații

O serie de spații publice din cartierele
 periferice din Timișoara, sate din
 județul Timiș Teatrul German/Maghiar
 de Stat Timișoara, Opera, Muzeul
 Național de Artă și baruri și
 restaurante din oraș.

Format

Rezidențe de artă, ateliere de lucru,

Artele spectacolului ca instrument de recuperare a spațiului public de la periferie și de coeziune socială.

Artele spectacolului (dans contemporan, circ și teatru) în spații deschise se dovedesc a fi cel mai bun mod de a exprima și a elibera emoția, fiind în același timp un instrument puternic de coeziune socială, de participare colectivă, de relaționare intergenerațională și, în cele din urmă, de convivialitate.

Începând din 2017, Impuls transformă spațiile publice de la periferia Timișoarei, experimentând noi conexiuni între urbanism, arhitectură și artele spectacolului. Programul transformă spațiile publice în zone de incluziune și combate etichetarea socială prin stimularea unor spectacole care implică toate tipurile de consumatori – de la copii la grupuri marginalizate și persoane cu dizabilități – cu experiența unor profesioniști precum Le Plus Petit Cirque du Monde (Franța).

În 2022 și 2023, Impuls va evolua printr-o colaborare cu 2023 Elefsina – Capitală Europeană a Culturii și va avea două momente importante care vor crea contextul pentru schimburi deschise între comunitatea locală, artiști și companii locale și internaționale de top.

Festivalul de Artele Spectacolului FAPT 2023 de la Timișoara se va concentra pe ideea de comunitate, explorând noi modele de gândire, de creație și de viață în comun, precum și pe sinergiile care se nasc în timpul petrecut de oameni împreună într-un grup. Festivalul se va adresa unor comunități diferite și, în același timp, va crea noi comunități. Festivalul va avea loc în afara spațiilor convenționale și se va concentra pe găsirea unui public cu care să împărtășească practici artistice legate de corp în înțelegerea socială, politică și economică. Festivalul va dezvolta noi modele de adresare, prezență, participare și incluziune. Își va extinde oferta artistică și își va crea noi aliați locali, naționali și internaționali. Se va întreba cum să folosim arta și educația pentru a crea noi strategii, acțiuni sau mecanisme care să încurajeze și să promoveze respectul, empatia, solidaritatea, justiția socială, conviețuirea? Pe lângă spectacolele de

* Unfold Motion, principalul reprezentant al dansului contemporan din Timișoara, cu o experiență unică în cursuri destinate publicului larg și categoriilor defavorizate, și partener la fostele ediții ale festivalului Impuls, devine parteneri a traseului, la invitația Institutului Francez de la Timișoara.

dans contemporan planificate în anul Capitalei Europene a Culturii 2023, programul Festivalului 2023 este dedicat oamenilor și corpurilor cu istorii diferite, oameni care redefinesc comunitatea din care fac parte sau din care caută să facă parte, și împreună cu ei.

Puncte culminante

Martie 2022 ● **Festivalul Artelor Spectacolului**
În vederea pregătirii festivalului din 2023, echipa formată din Mihai Mihalcea, Lisa Zehetner Ciprian Marinescu și Ioana Gonțea (producător artistic) va petrece în septembrie 2022 10 zile în Timișoara, pentru a cerceta și a interoga așteptările și nevoile unor comunități cărora programul FAPT le-ar putea răspunde. Pe lângă identificarea unor posibile comunități cărora să li se adreseze în 2023, echipa festivalului va avea întâlniri cu alți potențiali parteneri locali, instituții și organizații sociale și teatrale, oameni care se pot implica într-o implementare pe termen lung a festivalului, dincolo de organizarea acestuia pe parcursul anului 2023.

Iunie 2022 ● **DansNomad**
Dansatorii locali ne poartă într-o călătorie pe ritmuri de dans și, printr-o serie de ateliere de teatru, dans și multimedia, intervenții și spectacole în spații publice sau proiecții de film, vor dezvolta noi categorii de public în orașele mici din jurul Timișoarei (Jimbolia, Lugoj, Sânnicolau Mare).

Septembrie 2022 ● **Festivalul Impuls**
În cooperare cu Elefsina 2023 – Capitală Europeană a Culturii și sub coordonarea Le Plus Petit Cirque du Monde, Festivalul Impuls dezvoltă noi modalități de a stimula schimbarea pozitivă și transformarea în spațiul public. În 2022, timp de o săptămână, artiști de circ locali și europeni, dansatori și muzicieni, împreună cu arhitecți, urbaniști și cetățeni vor rescrie povestea peisajelor obișnuite și extraordinare ale Timișoarei începând din Piața Traian și până la periferia orașului.

Octombrie–noiembrie 2022 ● **Stagiunea de dans**
Cea de-a doua ediție a *Stagiunii de dans* de la Timișoara își propune să construiască o nouă tradiție în agenda culturală locală. Timp de două luni, publicul local și dansatorii vor fi conectați la dansul național și internațional printr-o serie de spectacole de dans contemporan și filme.

Februarie–mai 2023 ● **Stagiunea de dans**
Cea de-a treia ediție a *Stagiunii de dans* de la Timișoara va face un pas înainte către publicul său, oferind o largă diversitate de spectacole și proiecții de filme în spații alternative din jurul orașului: muzee, galerii de artă, școli, biblioteci, centre comerciale etc. În 2023, dansatori locali, naționali și internaționali invită întreg orașul să sărbătorească viața prin dans, la Timișoara.

Martie 2023 ● **Festivalul Artelor Spectacolului**
Următoarea ediție FAPT va avea loc în 2023, când Timișoara va fi Capitală Europeană a Culturii. Festivalul se adresează în special publicului cu posibilități reduse de a veni la teatru - persoane din căminele de bătrâni, centrele de copii, școli, spitale etc., cu accent pe comunitățile vulnerabile. Festivalul se va desfășura pe tot parcursul anului 2023, timp în care își va crea propriile comunități în care va fi activ. În jurul festivalului vor exista grupuri la care artiștii și organizatorii festivalului vor continua să revină cu propuneri de proiecte, respectiv, FAPT să fie în spitale, școli, aziluri etc., cu evenimente și intervenții artistice punctuale pe tot parcursul anului. Acest tip de proiecte create pentru și împreună cu comunități specifice are nevoie de o cartografiere cu totul specială.

Iulie 2023 ● Festivalul Impuls

Un festival de artele spectacolului de amatoare, pentru amatori și pentru profesioniști deopotrivă, care va ghida localnicii și turiștii într-un periplu artistic al chipului nevăzut al Timișoarei. Concerte, dans contemporan, spectacole de circ și teatru, ateliere și mâncare de stradă vor ocupa Piața Traian pentru a aduce un omagiu bogăției sale culturale și istorice și pentru a atrage atenția asupra energiei și potențialului efervescent al locuitorilor săi.

August–septembrie 2023 ● DansNomad

Un turneu de forță de dans în Jimbolia, Lugoj și Sânnicolau Mare, care se va baza pe rezultatele rezidențelor artistice din 2022 și pe relațiile construite cu comunitățile pentru a le deschide în continuare către și prin intervenții și spectacole de dans contemporan în spațiile publice. Principalele rezultate ale proiectului vor fi prezentate și la Timișoara prin intermediul unei instalații.

Traseu

Vocile orașului

Vocile orașului – Parcul Central
(Teatrul Național Timișoara)

Gază

Teatrul Național Timișoara

Parteneri

Locali

Forumul Cultural Austriac,
Universitatea de Vest, Universitatea
Politehnica Timișoara, CRIES,
Universitatea Națională de Artă
Teatrală și Cinematografică „I.L.
Caragiale” București

Internaționali

Convenția Teatrală Europeană,
Asociația Festivalurilor Europene,
Maison Antoine Vitez (Franța),
Teatroskop (Serbia)

Locații

Parcul Civic/Sala 2 și online

Format

Ateliere de dramaturgie, evenimente/
spectacole de teatru rezultate din
atelierile de lucru: laborator
internațional de dramaturgie,
spectacole ale pieselor de teatru
produse în laborator; platformă online
dedicată pieselor de teatru
contemporane

În perspectiva anului 2023, Teatrul Național Timișoara își propune să deschidă punți de legătură, prin teatru, între cultura românească și cea europeană, cu impact direct și imediat în comunitate. Programul va fi structurat pe 3 direcții, și anume:

Vocile orașului. Focus

Componenta are ca scop implicarea directă a localnicilor în actul artistic, stimulând formulele de exprimare personală și relațiile din cadrul comunității; crearea unui spațiu de reflecție și a unei platforme de dezbateri pe teme dificile din comunitate/societate prin instrumente specifice teatrului; contribuția la evoluția dramaturgiei românești contemporane prin scrierea de noi piese de teatru; aducerea identităților culturale și sociale din diferite contexte în contact direct pentru a dezvolta un sistem de cunoaștere, conștientizare și comunicare culturală europeană; implicarea instituțiilor teatrale europene și sprijinirea activității directorilor și actorilor europeni în jurul grupurilor țintă și a temelor locale de relevanță internațională.

Vocile orașului. Atelier de identitate

Atelierul își propune să identifice elemente specifice din cultura balcanică și să le recupereze ca parte relevantă a culturii europene contemporane; să pună sub semnul întrebării identitatea culturală regională ca formă extinsă de identitate locală; să implice localnicii în procesul de cercetare și formare culturală în cadrul atelierelor; să valorifice cercetarea privind diversitatea spațiului cultural balcanic prin spectacole de teatru.

Vocile orașului. Open the words

Formatul presupune facilitarea accesului profesioniștilor și al publicului european la dramaturgia contemporană românească, crearea unei formule alternative de atragere a mediului academic și literar către textul teatrului românesc contemporan, facilitarea reprezentării spectacolelor realizate în cadrul proiectului *Vocile orașului* în teatrele partenere din Europa.

lunie–octombrie 2022

● **Viitorul copiilor**

Un atelier de teatru pentru copiii cu dizabilități, desfășurat în parteneriat cu o organizație activă în domeniu. Acțiunea va implica actori de la Teatrul Național Timișoara, un director de teatru care este membru al rețelei Convenției Teatrale Europene și un dramaturg român. O piesă de teatru va rezulta în urma atelierului, urmată de producerea unui eveniment/spectacol de teatru, cu actori de la Teatrul Național și cu unul sau mai mulți participanți la atelier.

Septembrie–decembrie 2022

● **Vocile orașului. Atelier de identitate**

Un laborator de dramaturgie care reunește dramaturgi români, sârbi și maghiari într-o cercetare privind identificarea subiectelor culturale și sociale din Banatul istoric. Fiecare dramaturg va scrie o piesă de teatru pe baza rezultatelor atelierului. Punerea în scenă a unui spectacol bazat pe aceste texte în teatrele partenere din Serbia și Ungaria. Spectacolul pieselor rezultate la Teatrul Național/Sala 2.

Februarie–Decembrie 2022

● **Vocile orașului. Open the words**

Va fi creată o platformă online dedicată dramaturgiei contemporane în traducere românească și textelor românești contemporane traduse în alte limbi. Aceasta va fi inclusă în Biblioteca Cloud a Teatrului Național, care va fi găzduită pe site-ul Teatrului Național, cu scopul de a crea o formulă alternativă de promovare a dramaturgiei contemporane românești în cercurile teatrale europene și internaționale, pentru a facilita accesul profesioniștilor din teatru și al freelancerilor din domeniul artelor spectacolului, precum și al studenților și iubitorilor de teatru la dramaturgi și traducători contemporani. Crearea de rezumate în limbile internaționale ale pieselor de teatru din dramaturgia contemporană românească incluse în Biblioteca Cloud.

2023

● **Vocile orașului. Focus**

1. Viitorul copiilor: spectacol de teatru cu actori profesioniști pe textul rezultat din proiectul Viitorul copiilor 2022, coproducție cu teatrul (teatrele) partener(e) din rețeaua Convenției Teatrale Europene;

2. Oedipada copiilor: bazat pe piesa lui Lucian Blaga, *Cruciada copiilor*. Proiectul explorează împreună cu artiști din diferite țări impactul pandemiei asupra unei generații de copii cu repere familiale, educaționale și psihologice distorsionate. Pandemia a afectat sistemele de educație și protecție socială din întreaga lume, fără a ține cont de nivelul de trai diferit. Proiectul propune un punct de resetare. Punctul său de plecare este un text dramatic românesc, cercetat de trei echipe de actori, regizori, coregrafi din mai multe teatre europene. Proiectul presupune un context și un spațiu creativ la confluența dintre literatură, teatru, psihologie și sociologie. Acesta include cercetări complementare și 3 spectacole de teatru coproduse la Sala 2 și/sau în aer liber în Parcul Civic.

● **Vocile orașului. Atelier de identitate**

Pentru că identitatea Timișoarei constă în diversitate, în 2023, Atelierul de identitate va fi definit ca Atelierul de diversitate. Acesta este format din 12 evenimente (teatru, dans, spectacole, concerte etc.) care se vor desfășura în Parcul Civic/Sala 2 sau în alte locații. O dată pe lună, Atelierul de diversitate va folosi aceste evenimente pentru a aduce în prim-plan un aspect diferit al diversității: etnie, comunități, vârste, genuri, stiluri arhitecturale, muzică, istorie și povești ale orașului.

● **Vocile orașului. Teatru și castane coapte**

Proiectul continuă *Vocile orașului 2022*. Inițiativa *Open the Words*, mai exact Biblioteca Cloud, se transformă într-un adevărat canal de comunicare între comunitate și Europa. În cadrul proiectului vor fi traduse patru texte românești și patru texte din țările teatrelor partenere. Teatrul Național Timișoara organizează

un eveniment trimestrial *Vocile oraşului. Teatru şi castane coapte*, care va găzdui spectacole de lectură din textele traduse în Biblioteca Cloud, interpretate de actori din teatrele partenere CTE, cu traducere în limba română. Publicul va avea ocazia să urmărească aceste spectacole de lectură într-o atmosferă relaxată, „în jurul cazanului”, degustând produse tradiţionale.

În paralel cu evenimentele *Vocile oraşului. Teatru şi castane coapte*, teatrele partenere vor organiza evenimente similare, în cadrul cărora vor proiecta spectacolele de lectură produse de Teatrul Naţional Timişoara, în parteneriat cu studenţii Facultăţii de Muzică şi Teatru din Timişoara şi ai Universităţii Naţionale de Artă Teatrală şi Cinematografică din Bucureşti, cu subtitrări în limba ţării în care sunt prezentate.

Vocile oraşului – Parcul Central (Teatrul Naţional Timişoara)

● **Traseu**

La Pas

Festivalul La Pas

Gază

CRIES – Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și de Solidaritate (Timișoara)

Parteneri

Locali

Asociația pentru Susținerea Agriculturii Țărănești (ASAT), Asociația Curtea Culorilor, Asociația Alimenterra, Asociația Ceva de Spus, Asociația ECOSENS, Asociația INTERSECT, Colegiul Tehnic „Emanuil Ungureanu”, Colegiul Tehnologic „I.C. Brătianu”, Colegiul Tehnologic „F. S. Nitti”, Fundația Județeană de Tineret Timiș (FITT), Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară Timișoara, Liceul Teoretic „Bartók Bela”, Școala Primară nr. 12 din Timișoara, Școala Gimnazială Dudeștii Noi, OilRight, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului.

Internazionali

RIPES – European Network of Social and Solidarity Economy (Luxemburg), URGENCI International Network of Community Supported Agriculture, Together Network, European Network of Co-responsible Territories, Slow Food International, European Network, InfoSostenabile (Italia), Solidarius (Italia), APDES Portugal, UFISC – Union Fédérale d'Intervention des Structures Culturelles (Franța), Largo Alto - Cooperativa Cultural Da Colina Do Castelo (Portugalia), Fekete Sereg Youth Association (Ungaria), Facilitec (Esch, Luxemburg).

Locații

Stațiunea Tinerilor Naturaliști, diferite spații publice din Timișoara

Format

Festivalul La Pas: festival de gastronomie artizanală inspirat de mișcarea Slow Food (mâncare bună–curată–etică) (al doilea weekend din septembrie)
Gustul ca patrimoniu (pe tot parcursul anului); Program educațional de promovare a consumului responsabil (pe tot parcursul anului); La Pas în cartiere (6 evenimente/an, evenimente bilunare); Apa – Un bun comun: activismul urban pentru accesul publicului la apă curată, implicarea comunității artistice și creative (pe tot parcursul anului).

Programul *La Pas* își propune să consolideze patrimoniul gastronomic prin respectarea principiilor specifice orașelor și comunităților durabile, dezvoltarea competențelor de consum responsabil în rândul tinerilor, prin practici durabile pentru organizarea de evenimente culturale și turism, politici publice care favorizează modelele de dezvoltare durabilă și o cultură a solidarității și sustenabilității în rândul cetățenilor.

- Aprilie–noiembrie 2022** ● Program educațional care include: Lansarea programului de compostare în școli (Ziua Pământului); picnic responsabil; lansarea programului grădinii educaționale în curtea școlii (Ziua Mondială a Mediului); târg local de produse în curtea școlii; turism responsabil – picnicuri la producătorii locali; lansarea programului „Meniu durabil”; eveniment gastronomic de promovare a alimentației sănătoase, organizat în colaborare cu un bucătar (Ziua Mondială a Alimentației); modă durabilă – prezentare de modă cu participarea studenților implicați în programul educațional; conferința *Evenimente culturale durabile*.
- Mai–decembrie 2022** ● **La Pas in the neighbourhoods**, include: Timișoara sărbătorește Ziua Comerțului Internațional; degustare de roșii, pepeni, vinuri din soiuri de struguri românești (Ziua Națională a Gastronomiei și a Vinului Românesc); eveniment de sensibilizare cu privire la risipa de alimente (Ziua Națională a Alimentației și a Luptei împotriva Risipei de Alimente); eveniment de sensibilizare cu privire la dreptul la hrană (Ziua Drepturilor Omului).
- Septembrie 2022** ● **Festivalul La Pas**: festival de gastronomie artizanală
- Noiembrie 2022** ● **Gustul ca patrimoniu**: eveniment de promovare a multiculturalismului prin mâncare și băuturi
- Martie–septembrie 2023** ● **Apa – Un bun comun**: activismul urban pentru accesul publicului la apă, implicând comunitatea artistică și creativă
- Aprilie–noiembrie 2023** ● Program educațional, include: extinderea programului de compostare în școli; picnic responsabil; extinderea programului educațional al grădinii din curtea școlii; târg local de produse în curtea școlii; turism responsabil – picnicuri la producătorii locali; extinderea programului de meniuri durabile; eveniment gastronomic de promovare a alimentației sănătoase, organizat în colaborare cu un bucătar; moda durabilă – prezentare de modă cu participarea studenților implicați în programul educațional.
- Mai–decembrie 2023** ● **La Pas în cartiere**, include: Timișoara sărbătorește Ziua Comerțului Internațional; degustări de produse locale; eveniment de conștientizare a risipei de alimente; dreptul la eveniment de sensibilizare cu privire la produsele alimentare.
- Septembrie 2023** ● **Festivalul La Pas**: festival de gastronomie artizanală
- Noiembrie 2023** ● **Gustul ca patrimoniu**: eveniment de promovare a multiculturalismului prin mâncare și băuturi

● **Traseu**

Cadre și forme

This is us (Asociația „Noi Re-Creăm”)

Gază

Asociația „Noi Re-creăm”, Asociația Unfold Motion

Parteneri

Locali

Liceul de Arte „Ion Vidu”, Teatrul German de Stat Timișoara, Școala de Circ Timișoara, Institutul Francez

Internaționali

SUBLAB (Ungaria), Melting Pot (Belgia), Chameleon (Marea Britanie)

Locații

Casa Tineretului Timișoara, FABER, Institutul Francez, Piața Sfântul Gheorghe, Piața Gheorghe Doja, Parcul Lidia, Parcul Central, Parcul Botanic

Format

Masterclass-uri de dans, spectacole și ateliere de lucru cu oameni de diferite vârste și categorii profesionale

The programme is based on a concept developed by the Noi Re-Creăm Association and the Unfold Motion Association in order to promote contemporary dance on the following strategic directions: development of the dance community involvement of different age groups or professionals in dance activities, interventions in the public space – activating peripheral areas of the city as well as exploring the wider region (Banat, cross-border region) and diversification of the audience, attracting new audiences through the heterogeneity of artistic proposals.

Cadre și forme (Asociația „Noi Re-Creăm”)

* Traseu nou – program adăugat în perioada 2017-2021, în conformitate cu conceptul din dosarul de candidatură, selectat în urma a cel puțin două apeluri de finanțare și care a demonstrat consecvență și un program coerent, consolidând programul cultural de-a lungul mai multor ani.

- 2022** ● Cursuri – dezvoltarea comunității de dans și implicarea altor categorii de beneficiari: școală de vară de dans contemporan cu un coregraf internațional (proponeri: Natalia Iwaniec, Marco di Nardo) și școală de vară de dans contemporan cu Daniel Dragomir, cu spectacole la Sala Teatrului German (ambele școli de vară vor fi coordonate de Lavinia Urcan, în calitate de asistent coregraf); Ateliere de wellbeing prin dans– Dance Meets the Mind: un weekend cu Andreea Novac și un weekend cu Valentina de Piante (București) – Feldenkrais & dans; Cursuri de dans contemporan pentru copii și părinți – *Dance Meets Generations*, susținute de Alexandra Bălășoiu; *Arta mișcării – Dance Meets Sports*: pentru persoanele pasionate de mișcare (sportivi amatori/profesioniști), susținut de Ștefan Crainic & Alexandra Gîrbea (atelierul se va desfășura în aer liber).

Spectacole – diversificarea publicului pentru prezentarea unor spectacole cu profiluri artistice diferite: spectacole rezultate din Școala de Vară – de pe scena coordonată de un coregraf străin și de pe scena coordonată de un coregraf român; spectacol de dans contemporan al companiei/coregrafei internaționale (Natalia Iwaniec, Fretics Dance Company); spectacol de dans contemporan al unei companii/coregrafe naționale – *Contemporary Creative Dreamers*; Simona Diaconescu – *Choreomaniacs*, *Dance Meets Society*; Chameleon Company din Marea Britanie sau Sharon Fridman (Israel, Spania). Spectacolele vor avea loc la Teatrul German de Stat și la Faber.

- 2023** ● Sesiuni ale comunității de dans contemporan: școala de dans contemporan Frames & Shapes; Ateliere de wellbeing prin dans; *Dance Meets Sports*: trecerea de la antrenamentul athletic la mișcarea creativă și dans; ateliere de dans între generații; atelier de dans pentru persoanele cu dizabilități, condus de Catrinel Catană (DANS.ABIL); ateliere în aer liber pentru copiii din familii vulnerabile sau case de plasament, în parteneriat cu Școala de Circ Timișoara.

Spectacole: 3-4 producții locale Unfold Motion, 2 coproducții naționale, 4 spectacole internaționale invitate

● **Traseu**

Dileme urbane Orașul paralel

Dileme urbane – Orașul paralel
(Foto: Remus Dăescu)

Gazde

Asociația Culturală Diogene, programul CiviCultura

Parteneri

Locali

Teatrul Maghiar de stat „Csiky Gergely” Timișoara, Teatrul German de Stat Timișoara, Universitatea Politehnică Timișoara, Institutul Francez de la Timișoara, Universitatea de Vest – Facultatea de Muzică și Teatru, Teatrul Studentesc Thespis, Flight Festival, LOGS – Grupul de Inițiativă Sociale

Internațional

COME:ON! network, PopUp Theatrics (SUA)

Locații

Cartierele Iosefin, Fabric, Elisabetin

Format

Spectacole de teatru imersiv în spațiul public (Dileme urbane/Orașul paralel), însoțite de dezbateri (momente de reflecție) pe teme relevante pentru oraș și cartierele istorice (City Talks, live și înregistrate), diseminarea celor mai bune practici din cartierele și comunitățile de interes (Civic Streams), ambele accesibile pe canalul de Youtube CiviCultura. Folosind instrumente de gamification, o aplicație meta va gestiona traseele inspirate de joc ale producțiilor din cartiere, va conecta diferitele intervenții/activități/stații și trasee ale Capitalei Europene a Culturii și le va face accesibile publicului, oferind o experiență susținută prin mijloace virtuale

Ne imaginăm că în 2023 orașul va fi efervescent atât în spațiul public din interiorul, cât și din afara Cetății/Centrului. Ne imaginăm că publicul, timișorenii și turiștii deopotrivă, se simt atrași și încrezători să trăiască experiențe memorabile care să-i conecteze la Timișoara prin participarea la trasee teatrale imersive în trei dintre cartierele istorice ale orașului (Iosefin, Fabric, Elisabetin) și că vor putea folosi MetaApp pentru a parcurge aceste trasee, dar și traseele și stațiile Capitalei Europene a Culturii. Ne dorim ca City Talks să continue să ofere spațiul și motivația pentru reflecție și dezbateri pentru a transforma experiențele culturale în energie și acțiune civică. Prin Civic Streams continuăm să completăm biblioteca de bune practici culturale și civice pe care o construim de câțiva ani. Ne dorim mini-anotimpuri în curțile școlilor din cartierele istorice ca spații care oferă copiilor și comunităților din fostele zone centrale ale orașului acces și participare la experiențe culturale și civice memorabile. Prin urmare, în CiviCultura construim o mișcare folosind teatrul și alte instrumente culturale participative pentru a reconfigura structura comunității și pentru a ne implica în oraș.

Dileme urbane, relevante pentru vremuri, cetățeni, oraș și Europa, abordate multimodal (teatrul în spațiul public ca intervenție culturală, dezbateri și bune practici curatoriate, ca reflecție și activare civică) și transdisciplinar (cultură, civism, activism/teatru, patrimoniu cultural, tehnologie) dezvăluie dimensiuni cunoscute, necunoscute sau uitate ale Orașului Paralel. Prin Orașul Paralel ca spectacole de teatru itinerante pe care spectatorii și trecătorii le experimentează împreună cu actorii din decorul cinematografic al orașului, ca teatru fictiv bazat pe documentație de teren, ajungem cu toții să pătrundem în locuri cunoscute și uitate, în noi înșine și în „celălalt” cu ochi noi. Curioși și reîndrăgostiți de toate acestea, timișorenii vor fi pregătiți să se implice în reconstrucția comunităților din care fac parte.

Traseul *Dileme urbane/Orașul paralel* este construit în jurul unor cartiere istorice care devin esențiale pentru memoria și conștiința publicului, cu toată istoria, semnificația și dimensiunile lor, documentate, cartografiate și intersectate, experimentate de către cetățeni–spectatori prin trasee și spectacole teatrale

* Traseu nou – program adăugat în perioada 2017–2021, în conformitate cu conceptul din dosarul de candidatură, selectat în urma a cel puțin două apeluri de finanțare și care a demonstrat consecvență și un program coerent, consolidând programul cultural de-a lungul mai multor ani.

imersive/itinerante (Orașul paralel); cartierele și spațiile publice sunt, de asemenea, cele care generează și găzduiesc dezbatere (City Talks) și aduc bunele practici pe ordinea de zi (Civic Streams).

Puncte culminante

- 2022**
 - **Orașul Paralel Iosefin** – activ prin 5 spectacole (câte 3 trasee fiecare)
 - **Orașul Paralel Fabric** – documentare, producție și spectacole însoțite de City Talks, seria CivicStream Fabric și pop-up-uri
 - Activare culturală și civică în curtea școlii (atelier, teatru, stagiune cu artiști invitați)
- 2023**
 - **Orașul Paralel Iosefin** – activ prin 25 de spectacole (câte 3 trasee fiecare)
 - **Orașul Paralel Fabric** – activ prin 25 de spectacole
 - **Paralel City Elisabetin** – documentare, producție și spectacole (petrecere performativă), însoțite de City Talks, seria CivicStream Fabric și pop-up-uri
 - Activare culturală și civică în curtea școlii (atelier, teatru, stagiune cu artiști invitați)
 - Meta aplicație (Game of games, integrarea rutelor și stații Timișoara 2023)

Dileme urbane – Orașul paralel
(Foto: Remus Dăescu)

● **Traseu**

Remix ID

Remix ID

Gazdă

Asociația META Spațiu

ParteneriLocali

Forumul Cultural Austriac, Centrul Cultural German, Forumul Democrat German, Uniunea Sărbilor, Fundația Politehnica Timișoara

Internațional

DIG Gallery – New Media Folklore Košice (Slovacia)

Locații

Timișoara, Sânnicolau Mare (+ satele Saravale, Sânpetru Mare, Cenad, Dudeștii Vechi, Valcani), Făget (+ satele Fârdea, Traian Vuia, Margina, Pietroasa, Dumbrava)

Format

Spectacolele–instalație presupun o experiență artistică senzorială, acustică și vizuală, cu instalații video, obiecte vechi țărănești reimaginat și transformate de artiști vizuali în obiecte de artă contemporană, prezentarea unui documentar video despre diferitele grupuri etnice din Banat, proiecții digitale și instalații interactive, instalații de artă contemporană din obiecte vechi remixate cu tehnici actuale, precum și o serie de ateliere prin care copiii deprinde abilitățile de a crea muzică electronică, povești, obiecte ceramice etc.

REMIX ID își propune să revitalizeze valorile universale arhaice multietnice (săsești, sârbești, evreiești, maghiare, bulgare etc.) într-o manieră contemporană, folosind tehnici new media, și să ofere publicului o experiență artistică nouă.

Tradiție și contemporaneitate, simbol și grafică, ritm și pulsație – proiectul presupune o serie de intervenții sub formă de spectacole vizuale și performative în mediul rural și în cartierele Timișoarei.

Realizat împreună cu artiști care au documentat, în cadrul edițiilor anterioare ale proiectului, tipologii muzicale rurale și urbane, prin imagini video și foto care vor suprapune lumea tehnologică peste locuința țărănească arhetipală – un remix de muzică, sunetul, voce, imagini ale ritualului, portului și țăranelui, peste care se suprapune heterofonia vibrațiilor urbane, flash-urile de lumină ale orașului, goana nebună pentru tot ceea ce este nou, rapid și ușor de consumat – o abordare interdisciplinară profundă pentru identificarea și exploatarea patrimoniului imaterial al celor două sfere.

* Traseu nou – program adăugat în perioada 2017–2021, în conformitate cu conceptul din dosarul de candidatură, selectat în urma a cel puțin două apeluri de finanțare și care a demonstrat consecvență și un program coerent, consolidând programul cultural de-a lungul mai multor ani.

Puncte culminante

- 2022** ● Spectacol multimedia performativ format din instalații digitale, proiecții, muzică live, dans, teatru interactiv, găzduit de Centrul de Proiecte Timișoara. Spectacole itinerante la Sânnicolau Mare și Făget care implică 3 zile de eveniment în fiecare localitate, în cadrul cărora vor avea loc: un spectacol multimedia, workshop-uri aplicate specificului proiectului (atelieri de muzică electronică remixată cu muzică tradițională, teatru-dans, basme contemporane, arhitectură sustenabilă folosind materiale reciclate).
- 2023** ● Spectacol adaptat scenei (DJ, proiecții scenice, grupuri de dans) și turnee ale acestui spectacol în alte capitale europene (festivaluri). Crearea unui „pachet” cu materialele proiectului care poate fi achiziționat de turiștii din Timișoara – cântece remixate, videoclipuri, cărți poștale ilustrate de artiști.

Remix ID

● Stație

Bright Cityscapes

Festivalul Sabotage 2021 (Asociația „La figurat”)

Gazdă

Urmează a fi selectată printr-un apel deschis național

ParteneriLocali

Parteneriate care implică structuri academice din domenii conexe (arhitectură, urbanism, geografie, sociologie, design și comunicare vizuală, film, animație, reprezentare și construcții digitale, producție 3D, tehnologie etc.), industrii culturale și creative, comunitate IT&C. Ar trebui create legături între facilitatorii locali și hub-urile pentru comunitățile creative, organizațiile ecologice, universitățile și școlile gimnaziale din Timișoara.

Internaționali

Laboratoare urbane în cadrul rețelei europene, centre de artă digitală și tehnologie, Agenția Spațială Europeană, New European Bauhaus

Locații

MultipleXity, licee, universități, centre de design, artă digitală și tehnologie

Format

Bright UrbanLab Timișoara – va fi ulterior integrat în MultipleXity. Proiectul va dezvolta o platformă colaborativă de co-creare urbană, un sistem de senzori pentru colectarea datelor și un set de instrumente pentru lucrul cu volumele mari de date urbane. O hartă a evoluției orașului și un model digital vor fi lansate sub licență Creative Commons pentru a susține aplicații viitoare. Alte formate: serii de conferințe, expoziții, 3 intervenții site-specific realizate în urma unor rezidențe artistice, program educațional, hackathon-uri, workshop-uri, prototipuri, târguri de inovații.

Bright Cityscapes este un program de experimentare și dezvoltare a inovării interdisciplinare și transdisciplinare prin conectarea culturii, creativității și tehnologiei. Scopul programului este de a înființa un laborator urban permanent și un hub de gândire pentru viitor în Timișoara și de a conecta creativitatea și cultura cu tehnologia, știința, învățarea, mediul și meșteșugurile pentru dezvoltarea ecologică a orașului.

Modelul de planificare și control centralizat care menține orașul și societatea într-o zonă sigură, fără riscuri, eșuează grav. Planificarea urbană care se concentrează doar pe forma cerințelor pe termen scurt ale dezvoltatorilor este din ce în ce mai eronată și nu răspunde nevoilor reale ale zilelor noastre. Orașul se confruntă deja cu schimbări climatice, demografice, migraționale și provocări sociale și economice conexe. Pentru ca orașele să facă față acestor provocări, este esențială o înțelegere mai profundă a dinamicii interacțiunilor sociale și economice care au loc în mediile urbane dense și a modului în care acestea se condiționează reciproc. Este necesară mobilizarea și integrarea cunoștințele multidisciplinare existente în oraș și declanșarea cercetării și experimentării care vor duce la inovare pentru viitor.

Un strat de senzori răspândiți în spațiul urban stochează o cantitate imensă de date în timp real. Valoarea acestui set de date constă în felul în care este folosit pentru a ne îmbunătăți viața și, prin urmare, în favoarea unor orașe mai locuibile. Calitatea spațiului public este un indicator al democrației în fiecare oraș european. Paradigma smart city este înlocuită de cea a comunităților inteligente. Așadar, cum putem noi, ca cetățeni, să ne unim pentru a regândi și a co-crea un oraș mai bun pentru noi înșine?

Comunitatea IT&C din Timișoara, împreună cu comunitatea academică, arhitecți, proiectanți, industriile culturale și creative, comunitatea artistică, societatea civilă, cu sprijinul administrației publice locale, va transforma orașul într-un laborator experimental unic, unde cercetarea urbană și cea socială vor lua forma unor

* Stația *Bright Cityscapes* din Teritoriul *Locuri* a fuzionat cu Stația *Lightscales* din Teritoriul *Conexiuni*, formând o nouă stație. Gazda va fi identificată printr-un apel național de proiecte.

vizualizări, expoziții, instalații multimedia interactive și instrumente deschise pentru co-crearea orașului, activism urban și știință participativă.

Programul este structurat pe trei componente:

Bright Connections – un program de patru conferințe internaționale care vizează crearea de rețele între actori din domeniile culturii, tehnologiei, mediului, educației și planificării urbane, cu accent pe tema rezilienței urbane și a orașului orientat spre viitor.

Eco-exploratori urbani – un program educațional pentru publicul tânăr, pentru care este necesar să se pregătească kituri de predare în școli pentru a discuta despre mediu și impactul uman asupra acestuia și pentru a identifica provocările globale care trebuie abordate prin cooperare și responsabilitate.

Brightscapes UrbanLab – un spațiu disponibil pentru antreprenori creativi, inovatori și artiști pentru a co-crea diferite scenarii și aplicații pentru oraș. Posibile activități în cadrul laboratorului: cercetare, creație artistică și prototipare; sprijin pentru crearea de rețele internaționale; comunicarea cu publicul, de exemplu uși deschise, ateliere de lucru și târguri de inovații.

Puncte culminante

- 2022 ● Va fi creată și testată o platformă deschisă de colaborare, care să permită contribuții publice (crowdsourcing) și machete și vizualizări 3D care fac structura și logica urbană a orașului accesibile și ușor de înțeles unui public mai larg. Aceste resurse vor fi disponibile open-source pentru comunitatea artistică și creativă pentru experimente – de la vizualizări 3D ale scenariilor de dezvoltare care integrează diferite seturi de volume mari de date urbane sau informații calitative referitoare la comportamente specifice, până la reprezentarea cadrului urban fizic pentru producerea de intervenții artistice, spectacole multimedia sau instalații de lumină la scară largă (conținut cultural dezvoltat în afara acestui proiect).
- 2023 ● O serie de conferințe internaționale privind co-crearea orașului prin decodarea și vizualizarea datelor, o expoziție multimedia și o serie de instalații site-specific care aplică instrumentele dezvoltate în proiect. În 2023, *Bright Connections* are planificate patru conferințe internaționale transsectoriale care vor aborda soluții pentru provocările sociale și de mediu contemporane (de exemplu, economia circulară, mobilitatea, energia, gestionarea apei, deșeurile, producția de alimente), realizabile prin fuziunea dintre creativitate, știință, tehnologie și spirit antreprenorial.
- **Eco-exploratorii urbani** ar trebui să fie dezvoltat, testat împreună cu profesorii de liceu și integrat în programa școlară.
- **Brightscapes UrbanLab** va prezenta o serie de lucrări de artă site-specific, ca urmare a rezidențelor artistice.

● **Traseu**

Incubatoare de energie

Festivalul Sabotage 2021

Gază

Asociația La Figurat

ParteneriLocali

Asociația Foc și Pară, Institutul Francez, Centrul Cultural German, Wolff Platform (București), Colectiva Gazette (Cluj), Corp.Platform (București), Psihodom, Festivalul Simultan, Atelier22, Teatrul Auăleu, Teatrul Labirint, Cinemobilul, Asociația Culturală PLAI, Asociația Ceva de Spus, Bicile TeMe, UNHCR, Universitatea de Vest

Internaționali

EU-Japan Fest Committee, Drugstore Beograd, Telekom Electronic Beats (Germania), Dimensions Festival

Locații

Festivalul Launmomentdat în parc: Parcul Regina Maria, Sabotage Festival: MultipleXity, Festivalul Sit+Read: Centrul pentru proiecte, Bastionul Theresia, The Secret Garden: Indecis Artist Run Space, Harababura Vintage Fair: Centrul de Proiecte, Bastion, FABER, Launmomentdat în curte: Azur, MultipleXity, FABER

Format

Launmomentdat în parc: 3 scene muzicale, târg pop-up, târg de viniluri, ateliere de creație, evenimente de dans, teatru, proiecții de film, Grădina de bere; Sabotage: Music Arena: 2 scene muzicale; Technology Arena: New Media Art, expoziții, film documentar, video mapping, instalații de artă și lumini; Knowledge Arena: discuții, prelegeri, ateliere de lucru și prezentări; Sit+Read: târg de publicații, expoziție, workshop-uri, conferințe, eveniment de închidere. The Secret Garden: scenă muzicală, expoziție; Harababura Vintage Fair: târg de vintage și design, scenă muzicală, târg de viniluri; Launmomentdat în curte: scenă muzicală, târg de viniluri, târg de meșteșuguri/ilustrații.

Promovarea spațiului public și a patrimoniului industrial ca resurse urbane prin evenimente temporare.

Festivalul Launmomentdat în Parc reunește DJ internaționali și locali, producători și colecționari de viniluri pentru a performa, a împărtăși experiențe și a crea conexiuni dincolo de granițele festivalului. Scopul este de a familiariza publicul tânăr cu cele mai recente tendințe din cultura muzicii electronice. Pe lângă programul muzical, activitățile includ artă, teatru și film independent.

Sabotage reprezintă punctul de întâlnire pentru muzică electronică, artă și tehnologie în peisajele industriale. S-a născut ca o mișcare de contracultură care promite să meargă împotriva tuturor normelor. Festivalul conectează artiștii din medii diferite, evidențiind schimbările culturale dintre aceștia. Scopul este ca publicul să urmărească aceste schimburi și să ia parte la atelierelor și discuțiile rezultate. Misiunea Festivalului Sabotage vizează evoluțiile viitoare ale scenei muzicale locale, aducând în discuție diferite practici, experimente și spectacole audio-video.

Sit+Read. Independent Artbook Fair este un eveniment cultural anual care are loc în Timișoara, România. Fondat în 2017, evenimentul reunește artiști contemporani, designeri, publiciști, ilustratori și editori independenți de carte, precum și sute de vizitatori în fiecare an.

Fiecare ediție prezintă romane grafice, publicații ale artiștilor, fanzine, benzi desenate, ilustrații și postere.

The Secret Garden a început în 2012 la Timișoara, ca o platformă de încurajare a artiștilor locali și a muzicii electronice, prin evenimente precum expoziții, petreceri, proiecții de film, picnicuri, târguri de artă, publicarea de cărți, zine și altele. În 2020, a fost deschisă o librărie care oferă cărți, reviste, publicații DIY, ilustrații, benzi desenate, tipărituri și multe altele.

Harababura Vintage Fair este un eveniment atent curatoriat care dezvoltă relația dintre designeri, artizani, mici producători și vânzătorii de antichități locali. Este o șansă de a susține o activitate gestionată de comunitate care oferă numeroasele alternative de noi obiceiuri de modă care nu dăunează mediului. Scopul nostru principal este de a minimiza deșeurile de-a lungul lanțului de aprovizionare prin diferite forme de reciclare.

Launmomentdat în Curte este o serie de evenimente care se concentrează pe deschiderea unui dialog între muzicieni și public, precum și pe promovarea muzicii electronice în medii alternative, cum ar fi curțile fostelor fabrici, evidențiind astfel patrimoniul industrial al Timișoarei.

Puncte culminante

- **Februarie 2022**
– **Decembrie 2023** ● **Harababura Vintage Fair** – târg de vintage și design, scenă muzicală (disco, house, italo-disco, electro), târg de viniluri.
- **Iunie 2022 & 2023** ● **Launmomentdat în parc** – 3 scene muzicale (Tropical – house, disco; Amazon – live, house, electro, EBM; Safari – dub & reggae), târg pop-up, târg de viniluri, ateliere de creație, evenimente de dans, teatru, proiecții de film, Grădina cu bere (bere artizanală locală și food truck-uri)
- **The Secret Garden** – scenă muzicală, expoziție.
- **Septembrie 2022 & 2023** ● **SABOTAGE Festival** – Music Arena – 2 scene muzicale (Dub Arena – dub & reggae, Electronic Arena – techno, electro, experimental și live); Technology Arena – artă new media, expoziții, film documentar, video mapping, instalații de artă și lumini; Knowledge Arena – discuții, conferințe, workshop-uri și prezentări.
- **Octombrie 2022 & 2023** ● **Sit+Read Festival** – târg de publicații, expoziție, workshop-uri, conferințe, eveniment de închidere.
- **Launmomentdat în curte** – scenă muzicală (house, disco, italo, techno, electro, EBM, post-punk, new wave etc.), târg de viniluri, târg de meșteșuguri și ilustrații.
- **Iulie 2023** ● **Creative camp în Jimbolia**

● **Traseu**

Patrimoniul sub reflectoare

Patrimoniul sub reflectoare

Gazde

Universitatea Politehnică Timișoara,
Muzeul Național al Banatului

ParteneriLocali

Fundația Politehnică, Municipiul Timișoara,
Consiliul Județean Timiș, Civicultura,
Teatrul Thespis, Universitatea de Vest,
Fundația Triade, SinopsisTM, Pro
Patrimoniul și Institutul Național al
Patrimoniului (București), Ordinul
Arhitecților din România – Filiala Timiș

Internaționali

Universitatea din Novi Sad (Serbia),
Universitatea Tehnică din Kaunas
(Lituania), Aalborg Universitet
(Danemarca), Università di Modena e
Reggio Emilia (Italia), Universitatea din
Agder și Universitatea Tehnică Norvegiană
(Norvegia), Universitatea din Graz (Austria),
Europeana Network

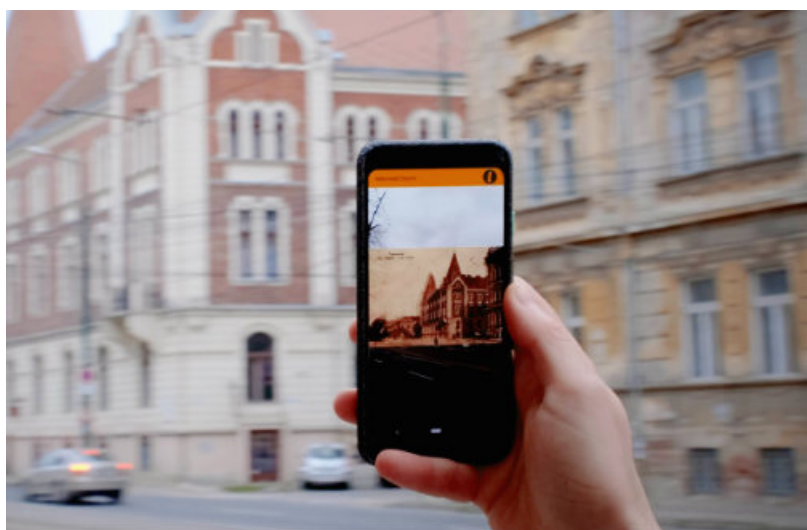
Locații

Muzeul Național al Banatului, 16 locații în
zona Cetate, Universitatea Politehnică
Timișoara (Rectorat, Facultatea de Chimie
Industrială, Auditorium, campusul principal),
Universitatea din Novi Sad (Serbia),
Universitatea Tehnică din Kaunas (Lituania)

Format

Expoziții muzeale, expoziții stradale, site
online, aplicație mobilă, aplicație de
realitate augmentată, demonstrații de
realitate virtuală, festival, teatru stradal,
happening-uri și instalații digitale, tururi
ghidate și tururi virtuale, catalog tipărit,
ghid de identitate vizuală. Toate
componentele digitale sunt în limba
română și engleză, sub licență Creative
Commons, care permite partajarea și
reutilizarea, sunt publicate pe platforma
web și mobilă și vor fi propuse spre
includere în Europeana.

Patrimoniul sub reflectoare - Timișoara este o inițiativă culturală digitală a Universității Politehnică Timișoara în parteneriat cu Muzeul Național al Banatului, care suprapune patrimoniul în format digital cu cel fizic. *Patrimoniul sub reflectoare - Timișoara* sporește interesul publicului larg în cartierele istorice ale Timișoarei, marginale și neglijate, prin utilizarea tururilor ghidate și a poveștilor digitale, permițând localnicilor și turiștilor să vadă, să audă, să simtă, să acționeze, să co-creeze și să internalizeze orașul. Este, de asemenea, un model de storytelling participativ crowdsourced menit să impulsioneze cetățenii și turiștii să-și transforme apetitul tehnologic în cultură. Proiectul îmbină amintirile personale ale oamenilor cu date istorice și arhitecturale, prin suprapunerea digitală a unui patrimoniu imaterial din cărți, povestiri orale, arhive și opere de artă. Itinerariile digitale și fizice ale cartierelor Iosefin (2019), Elisabetin (2020), Fabric (2021), Cetate (2022), o sumă a tuturor cartierelor anterioare și a Giroc (2023) oferă vizitatorului multiple rute și posibilități de a vizita, citi și înțelege în profunzime orașul Timișoara.

Patrimoniul sub reflectoare

- Ianuarie–decembrie 2022**
- Edutainment – tururi educaționale ghidate ale reperelor, oferite de istorici, arhitecți, muzeologi, în format fizic sau în realitate virtuală, combinând aspectul educațional și divertismentul pentru vizitatori
 - Demonstrații de realitate virtuală, tururi virtuale cu imagini și videoclipuri 360, AR & VR ale unor reperi selectate din Timișoara
- Februarie–decembrie 2022**
- Planificarea Ghidului de identitate vizuală pentru Timișoara, cu Synopsis™
- Iunie 2022**
- Aplicație web <https://spotlight-Timișoara.eu> și aplicații mobile și AR Patrimoniul sub reflectoare – Timișoara, pe platformele Android și iOS actualizate cu noua zonă Cetate (centrul orașului)
- Iulie–septembrie 2022**
- Expoziție muzeală *Patrimoniul sub reflectoare – Timișoara* la Muzeul Național al Banatului, cu accent pe zona Cetate (centrul orașului) – O lume în oglindă. Expoziția se va concentra pe simțul mirosului și va fi dedicată literaturii, inovației și parfumului de trandafiri
 - Expoziție stradală *Patrimoniul sub reflectoare – Timișoara în zona Cetate* cu 16 panouri de informare.
 - Teatru stradal, happening-uri, spectacole și instalații digitale la Muzeul Național al Banatului și în zona Cetate, scenografie (reperi decor, efecte virtuale audio-video, mirosuri cu demonstrații chimice) cu implicarea activă a studenților și a locuitorilor.
- Septembrie 2022**
- *Patrimoniul Internațional sub reflectoare* – expoziții digitale cu XR și povești digitale în Novi Sad (Serbia) și Kaunas (Lituania)
- Septembrie–decembrie 2022**
- Concurs studențesc *Patrimoniul Internațional sub reflectoare* împreună cu Universitatea Politehnică Timișoara, Universitatea Aalborg (Danemarca), Università di Modena e Reggio Emilia (Italia), Universitatea din Novi Sad (Serbia), Universitatea din Agder și Universitatea Tehnică Norvegiană (Norvegia)
- Decembrie 2022**
- Componente digitale sub licență Creative Commons și rapoarte de date incluse în Europeana
- Ianuarie–decembrie 2023**
- Catalogul *Patrimoniul sub reflectoare – Timișoara* – un volum cu cele mai importante momente din toți anii, în limbile română și engleză și cu caracteristici AR
 - Tururi virtuale cu imagini și clipuri video 360, AR și VR a unor reperi selectate din Timișoara
 - Atelier de formare a partenerilor interesați din România din domeniul culturii, creativității și tehnologiei în cultura digitală și XR (realitate extinsă)
 - Edutainment: tururi educaționale, tururi ghidate ale reperelor, susținute de istorici, arhitecți, muzeografi, fie în persoană, fie prin realitate virtuală, combinând învățarea și divertismentul pentru vizitatori
 - Dezvoltarea și proiectarea (conceptul) Ghidului de identitate vizuală Timișoara cu Synopsis™
- Ianuarie–mai 2023**
- Concurs studențesc *Patrimoniul Internațional sub reflectoare* împreună cu Universitatea Politehnică Timișoara, Universitatea Aalborg (Danemarca),

Università di Modena e Reggio Emilia (Italia), Universitatea din Novi Sad (Serbia), Universitatea din Agder și Universitatea Tehnică Norvegiană (Norvegia)

- Iunie–iulie 2023** ● Festivalul Internațional de Cultură Digitală și Patrimoniul de la Timișoara cu demonstrații XR
- Iunie 2023** ● Aplicație web <https://spotlight-Timișoara.eu> și aplicații mobile și AR Patrimoniul sub reflectoare – Timișoara, pentru platformele Android și iOS actualizate cu noul cartier de blocuri-dormitor Giroc
- Iunie–septembrie 2023** ● *Patrimoniul Internațional sub reflectoare*; expoziții digitale cu XR și povești digitale în Grimstad și Trondheim (Norvegia), Pécs (Ungaria), Elefsina (Grecia), Graz (Austria)
- Iulie–septembrie 2023** ● Expoziție muzeală *Patrimoniul sub reflectoare – Timișoara* la Muzeul Național al Banatului – evidențierea tuturor cartierelor – Lumi paralele, prin simțul gustului (aromei), expoziție dedicată artei stradale și sculpturii, industrializării și Revoluției din 1989; Expoziție stradală *Patrimoniul sub reflectoare – Timișoara* în toate cartierele prin 80 de panouri cu informații;
- Septembrie–decembrie 2023** ● Concurs studentesc *Patrimoniul Internațional sub reflectoare* împreună cu Universitatea Politehnică Timișoara, Aalborg Universitet (Danemarca), Università di Modena e Reggio Emilia (Italia), Universitatea din Novi Sad (Serbia), Universitatea din Agder și Universitatea Tehnică Norvegiană (Norvegia), Universitatea din Graz (Austria)
- Decembrie 2023** ● Componente digitale sub licență Creative Commons și rapoarte de date incluse în Europeană.

● **Traseu**

Spații vii

Privește orașul 2021

Gază

Ordinul Arhitecților din România –
Filiala Teritorială Timiș

NetworksLocali

Asociația Smart City, Fundația
Comunitară Timișoara, Civicultura,
Orașul Timișoara, Municipiul Arad,
Asociația De-a Arhitectura, Asociația
de la 4, Facultatea de Arhitectură și
Urbanism (Timișoara)

Internaționali

Premiul european pentru Spațiu
Public (Barcelona)

Locații

Sala Olimpia, Piața 700, Strada Lunei,
Piața Flavia, Piața Libertății
(Timișoara), malurile râului Mureș
(Arad)

Format

Intervenții în spațiul public (zona Sălii
Olimpia, Piața Flavia, Piața Libertății);
mobiliu urban permanent – stație de
tramvai (Piața 700), ateliere pentru
copii, atelier cu reprezentanți ai
administrației locale și alte grupuri
țintă, mese comunitare, ateliere de
creație, evenimente târg (Piața 700);
evenimente în spațiul public dedicate
comunității (str. Lunei); publicații.

Design participativ și intervenții arhitecturale pentru cultivarea spațiilor comune.

În 2022, cea de-a patra ediție a bienalei de arhitectură Timișoara Beta va avea loc sub titlul *Orașul – Un bun comun*. Această temă va fi în concordanță cu obiectivele traseului *Privește orașul – Spații vii*, și anume de a încuraja publicul să fie activ și să își asume responsabilitatea pentru spațiul public și de a promova ideea că orașul ne aparține și ne privește pe toți. O serie de intervenții participative în 2022 și 2023, activări urbane și publicații vor deschide o platformă de dialog pentru o politică de arhitectură publică centrată pe om pentru Timișoara.

OAR Timiș

Puncte culminante

- Ianuarie–iunie 2022** ● Implementarea instalației în stațiile de transport public (soluție selectată prin concurs), care va rămâne în oraș ca mobilier urban permanent și va fi realizată în parteneriat cu Municipiul Timișoara
- Martie–mai 2022** ● Activități în jurul mesei rotunde din Piața 700: 3 ateliere pentru copii în colaborare cu Asociația De-a Arhitectura
- Workshop cu reprezentanți din administrația locală, Ordinul Arhitecților din România și alte grupuri țintă, în pregătirea concursului de soluții pentru proiectarea și modernizarea Pieței 700
- 3 mese comunitare în colaborare cu Asociația CRIES, VitaminA, Hrana Pământului, Delikatessen și altele
- Atelier de creație pentru fabricarea lumânărilor din ulei reciclat în parteneriat cu OilRight
- Minim 3 evenimente de târg/piață în colaborare cu Asociația În Comunitate, Librăria Secret Garden, Harababura Vintage și alți parteneri
- Martie–august 2022** ● 6 evenimente participative dedicate comunității locale din zona str. Lunei, în parteneriat cu Fundația Comunitară Timișoara și Civicultura
- Septembrie–octombrie 2022** ● Intervenții în spațiul public din zona Sălii Olimpia (în perioada BETA 2022)
- Februarie–iulie 2023** ● Intervenții în spațiul public din zona Pieței Flavia
- Mai–octombrie 2023** ● Intervenții în spațiul public din zona Pieței Libertății și instalație multimedia
- Iulie–septembrie 2023** ● Intervenții în spațiul public din zona malurilor Mureșului
- Octombrie 2023** ● Lansare publicații: manual de practici participative (cele 6 intervenții ale proiectului ca studii de caz); publicație pentru copii (unde spațiile publice antropomorfizate devin personaje în povești grafice desenate de artiști locali: Ana Kun, Sorina Vazelina, Balamuc, Dan Ungureanu, Alexandru Săvescu, Lucian Popovici, Alina Bohoru).

● **Traseu**

Festivalul ROD

Festivalul ROD 2021

Gază

DocuMentor Association

ParteneriLocali

Fundația Speranța, Centrul de Resurse Juridice, Asociația ATI Timișoara, LOGS – Grupul de Inițiativă Sociale, One World Romania, KineDok, Penitenciarul Timișoara, Best of TM, Facultatea de Arte și Design, Universitatea de Vest

Internațional

Viken filmsenter AS (Norvegia), Bodø2024 IKS (Norvegia), Kuda.org (Serbia), Kultur Bryter Grenser (Norvegia), Documentary Campus (Germania), serviciile sociale și medicale din Serbia și Bulgaria

Locații

Timișoara, Jimbolia, Pietroasa, Nădrag, Lugoj, Gavojdia, Sinersig, Pata Rât (Cluj), Novi Sad (Serbia), Plovdiv (Bulgaria); comunitățile muncitorilor sezonieri din Europa de Vest și comunitățile rome din Slovacia

Format

Caravană de film și teatru, expoziții mobile de fotografie, caravană medicală, campanie de advocacy pentru persoanele cu dizabilități, atelier documentar, fond regional de film, coproducții de conținut cultural original (documentar scurt, animație, teatru independent), studio mobil de producție audio-video, instalație multimedia la scară largă în spațiul public. Filmele din proiecție sunt de diferite genuri și formate: documentar, ficțiune scurtă, animație și producții realizate în cadrul proiectului – selectate în funcție de profilul publicului, de teme și subiectele din film, adecvate la înțelegerea și deschiderea publicului țintă.

În tradiția caravelor de film, ROD se desfășoară în aer liber în fața unui public care nu are acces la cinema, spectacole de teatru sau intervenții culturale; propune interacțiuni pe teme sociale, de memorie și de actualitate în spații neconvenționale, în aer liber, pentru comunități sau indivizi adesea ignorați, pentru grupuri izolate, dezavantajate, vulnerabile, instituționalizate – încercând să reducă decalajul dintre centru și periferie, dintre discursul mainstream și vocile rătăcite ale celor uitați. Festivalul ROD este însoțit de evenimente secundare și complementare, servicii medicale sau sociale gratuite sau ateliere de specialitate. Susține și promovează sectorul cultural independent al Timișoarei în context european și campanii pentru un peisaj cultural sustenabil în Timișoara. ROD creează condițiile necesare pentru generarea unui sentiment nou de comunitate și apartenență, integrarea grupurilor sociale dezavantajate prin cultură și implicare civică, confruntarea cu problemele comunității, dezvoltarea participativă a publicului nespecific, consolidarea capacităților și consolidarea industriilor creative și culturale locale.

ROD Festival 2021

* Traseu nou – program adăugat în perioada 2017-2021, în conformitate cu conceptul din dosarul de candidatură, selectat în urma a cel puțin două apeluri de finanțare și care a demonstrat consecvență și un program coerent, consolidând programul cultural de-a lungul mai multor ani.

- Februarie–decembrie 2022**
- Proiecții de film și teatru independent, expoziție de fotografie in situ la: Penitenciarul Popa Șapcă (sediul, ferma Kuncz și secția Buziaș) și Adăpostul de noapte Caritas
- Martie–mai 2022**
- Programul UNLOCK Culture: proiecții de film în centrele pentru persoanele cu dizabilități din Lugoj, Găvojdia, Sinersig
 - Intervenții în mediul rural (proiecții de film, teatru independent, expoziție de fotografie in situ, scurte producții video documentare pe teme și personaje din locații) în Jimbolia, Pietroasa, Nădrag
 - Intervenții (proiecții de film + teatru independent + expoziție de fotografie in situ) la Pata Rât (Cluj)
 - Intervenții (proiecții de film + teatru independent + expoziție de fotografie in situ) în districtul Stolipinovo din Plovdiv (Bulgaria)
 - Intervenții (proiecții de film + teatru independent) în mahalalele din Novi Sad (Serbia), însoțite de caravana serviciilor medicale gratuite pentru comunitățile defavorizate
 - Coproducții (scurt documentar, film experimental) la care participă artiști și muzicieni din Serbia și Croația
- Mai–septembrie 2022**
- Proiecții lunare de film și teatru independent în Timișoara: zona Blașcovici, str. Polonă, Piața Badea Cârțan și Parcul Afgan/Auchan Nord; Scurte producții video documentare pe teme și personaje din locații
- Ianuarie–decembrie 2023**
- Caravana digitală ROD (studio mobil pentru producție audio-video, streaming, podcast, print etc.) dedicată grupurilor și comunităților marginalizate, pentru generarea de conținut cultural original, local, pentru proiecții și intervenții în 2023
 - Proiecții lunare independente de film și teatru în locații periferice din Timișoara și din regiune, scurte producții video în stil documentar pe teme și personaje locale
 - Intervenții (proiecții de film, spectacole de teatru angajat sau documentar, sesiuni documentare, expoziții de fotografie) în comunități de lucrători sezonieri români și est-europeni din Europa de Vest
 - Atelier de film de animație, proces de co-creare la care participă artiști, profesioniști și studenți din România și Norvegia în parteneriat cu Kultur Bryter Genser (Culture Breaks Borders)
 - Campanie de advocacy pentru înființarea primului fond regional de film (Timișoara și Regiunea Vest) din România, în parteneriat cu Viken filmsenter AS; Intervenții (proiecții de film, sesiuni documentare, expoziții de fotografie) în comunitățile de romi din Slovacia
 - Instalație multimedia la scară urbană (proiecție dinamică, video mapping, design de sunet)

Conexiuni

Călătoria pășește în Teritoriul Conexiunilor, care vizează dimensiunea regională și transnațională, și pregătește orașul să împărtășească experiențe și să evolueze. De la cetățenii din Timișoara, la Europa și întreaga lume, suntem cu toți interdependenți. Teritoriul Conexiunilor este spațiul care unește Oamenii și Locurile și marchează moștenirea Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii.

● Stație

Lumină peste granițe

Narațiuni sonore (Asociația Simultan)

Gază*

Va fi selectată printr-un apel deschis național

ParteneriLocali

Ar trebui re conectate comunitățile locale de creație, artiștii, producătorii, grupurile de spectacole și dans și asociațiile culturale din Timișoara, în special comunitățile și asociațiile din cartierele Bega care au fost deja implicate în edițiile anterioare ale Festivalului Bega!

Internaționali

Ar trebui implicați parteneri internaționali din industriile creative, teatru și muzică

Locații

Diferite piețe, parcuri și diguri ale râului Bega: Turnul de apă din Iosefin, Podul de Fier, Parcul Rozelor, Parcul Copiilor, Uzina de Apă

Format

Spectacole de teatru în aer liber, instalații de artă la scară largă, concerte de muzică, ateliere

Stația *Lumină peste granițe* este unul dintre cele mai puternice programe internaționale planificate pentru Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii. Rolul programului este de a anima cetățenii și de a-i implica activ în activitățile artistice ale programului. Programul este conceput nu numai ca o serie de activități culturale și artistice, ci și ca un program prin care cultura este atașată orașului și are efecte tangibile asupra vieții, societății și dezvoltării infrastructurii.

Stația se bazează pe un program performativ amplu în spațiile publice de pe canalul Bega. În 2023, sunt planificate o serie de etape cu un program muzical și de teatru care promovează diversitatea lingvistică a Europei și implică comunitățile creative în hotspot-urile creative emergente de-a lungul canalului. Festivalul de două săptămâni reunește oameni din diferite grupuri culturale și religioase care trăiesc în Banat.

Puncte culminante**2023**

În 2023, programul *Lumină peste granițe* va culmina cu un festival de două săptămâni în septembrie, în diferite locații de-a lungul râului Bega. Acesta va include producții teatrale multilingve, proiecții de film, concerte de diferite genuri muzicale și instalații de artă. Festivalul va însufleți și va permite explorarea diferitelor spații urbane uitate de-a lungul Begăi.

* Co-gazda inițială, Centrul Cultural PLAI/Ambasada, nu a mai putut susține poziția de gazdă și conținutul pentru această stație.

● **Traseu**

Cămine în mișcare

Cămine în mișcare: Centriphery – Tinerețe fără bătrânețe
(Foto: Flavius Neamciuc)

Gază

Asociația Prin Banat

ParteneriLocali

Municipiul Timișoara

Internaționali

Festival der Regionen (Austria),
Cultura Nova Festival Heerlen
(Olanda), La Manufacture/Collectif
Contemporain (Franța), Anda & Fala
Arts Festival, Azore (Portugalia), New
Culture Foundation (Bulgaria),
Espoon Kaupunginteatteri (Finlanda),
Dansehallerne Copenhaga
(Danemarca)

Locații

Diverse locații din județele Timiș,
Caraș-Severin, Mehedinți și Arad,
Banatul maghiar și sârbesc, Sala
Multifuncțională a Consiliului
Județean Timiș / FABER, Piața
Libertății Timișoara

Format

Dezbateri, conferințe, spectacole,
expoziții de artă, spectacole de
teatru, proiecții de film, tururi ghidate,
lecturi publice, ateliere, publicații

Traseul *Cămine în mișcare* este o platformă care explorează fenomenul migrației ca realitate din trecut și prezent în Banat și în Europa. Căminul este un simbol al confortului, siguranței și căldurii din locuința noastră. Cu toate acestea, fenomenele din trecut și prezent, ca relocările forțate, conflictele politice și șomajul duc la strămutarea căminului.

Traseul *Cămine în mișcare* combate xenofobia și intoleranța, aflate într-o creștere alarmantă în Europa, prin relatarea poveștilor celor aflați pe drumuri, sensibilizând publicul la o realitate inevitabilă. Identificăm și prezentăm povești reale uitate și nedocumentate ale tragediilor regionale din trecut, spuse de supraviețuitorii deportărilor în Bărăgan și de cei care au fugit de regimul comunist și de războiul din fosta Iugoslavie, într-o analogie cu mișcările actuale de refugiați și migranți economici.

Programul principal se învârtă în jurul Festivalului *Cămine în mișcare*, care se desfășoară în locații neconvenționale din regiunea transfrontalieră. Acesta include povestiri, proiecții documentare, evenimente de povestiri slam, lecturi publice, spectacole, ateliere, discuții și dezbateri. În timpul vânătorii de povești, vom promova diversitatea lingvistică a regiunii rezultată din succesiunea migrațiilor în Banat. *Poveștile căminelor în mișcare*, un volum colectiv și multilingv, despre relocare și noi întâlniri, va aduce împreună autori contemporani renumiți.

Cămine în mișcare va organiza un apel internațional de proiecte în 2022 și va produce lucrări și proiecte selectate pe care le va include într-un festival de două luni în 2023.

- 2022** ● În 2022, în regiunea istorică a Banatului se vor desfășura sesiuni de cercetare de teren. Rezultatele acestei activități vor fi utilizate pentru apelul internațional de proiecte care va face parte din Festivalul *Cămine în mișcare* în 2023. Apelul internațional de proiecte va fi lansat în luna septembrie, iar în luna decembrie va fi publicat un nou volum bilingv *Cămine în mișcare* cu rezultatele activității de cercetare de teren din 2022. De-a lungul anului, programul va fi marcat și de dezbateri publice, dialoguri politice, ateliere de lucru și un simpozion în cadrul *Centriphery*, un proiect intergenerațional incluziv desfășurat în regiunile periferice ale Europei, care abordează miturile și legendele locale prin aducerea artiștilor internaționali într-un dialog activ cu artiștii și localnicii.
- 2023** ● Prima jumătate a anului 2023 va fi dedicată organizării rezidențelor artistice, pregătirii și producției proiectelor selectate în cadrul apelului internațional *Cămine în mișcare* la sfârșitul anului 2022. În luna iulie vor avea loc noi reprezentații de anvergură ale spectacolului de teatru *Tinerețe fără bătrânețe & Viață fără de moarte* (care va avea premiera în 2021, în cadrul ediției *Cămine în mișcare: Centriphery*). În lunile septembrie și octombrie, lucrările unor artiști internaționali selecționați vor fi prezentate în cadrul Festivalului *Cămine în mișcare*, care are loc la Timișoara și în diverse locații din regiunea Banatului (inclusiv Banatul sârbesc și maghiar). Festivalul va include spectacole de teatru, concerte, proiecții de film, lecturi publice, expoziții de artă, tururi ghidate, bazate pe povești adevărate documentate și disponibile pe platforma *Cămine în mișcare*. Un catalog aniversar *Cămine în mișcare*, care reunește activitățile proiectului de-a lungul anilor, va fi publicat în luna decembrie.

Cămine în mișcare la Comloșu Mare & Lenuheim
(Foto: Diana Belci)

● **Traseu**

Baroc Reloaded

Romanian Chamber Orchestra

Gază

Muzeul Național de Artă Timișoara

ParteneriLocali

Asociația Festivalul Baroc, Filarmonica „Banatul”, Festivalul de Muzică Veche

Internaționali

Platforme europene pentru talente emergente

Locații

Biserica Evanghelică Lutherană din Timișoara, Domul Romano-Catolic din Timișoara, Primăria Veche, Piața Unirii

Format

Expoziții de artă, artă in situ realizată de artiști selectați prin apel, concerte și carnaval baroc

Baroc Reloaded este un program de artă contemporană special comandat, care răspunde spațiilor și clădirilor din Piața Unirii. Forța motrice din spatele proiectului este arta barocă ca ultima experiență transnațională care a conectat cultural o mare parte din Europa. Libera circulație a artiștilor, arhitecților, muzicienilor și ideilor era un fenomen comun în secolul al XVIII-lea și ar trebui să fie la fel și astăzi. Barocul înseamnă flacără, strălucire și eleganță și este înțeles ca un proces tumultuos de perpetuă transformare, de tensiune între cunoaștere și speculație, rațiune și spiritualitate, iar artiștii contemporani sunt invitați să îl reconecteze cu teme contemporane în spații neașteptate.

Sărbătorim universalitatea barocului cu evenimente ce reconectează artiștii cu publicul din regiunea Dunării. Timișoara este un loc în care se întâlnesc influențele bizantine și cele catolice, ceea ce creează un potențial suplimentar. Arhitectura barocă a clădirilor din Timișoara, Biserica Ortodoxă, găzduiește seri de muzică barocă și discoteci silențioase, în timp ce Domul Catolic și alte clădiri în stil baroc situate în aceeași Piață a Unirii creează un spațiu puternic de interacțiune prin găzduirea de expoziții de artă. *Baroc Reloaded* este un proiect de artă contemporană care va provoca artiștii să folosească forme contemporane de exprimare artistică pentru a găsi legături între patrimoniul transnațional al barocului și provocările Europei de astăzi și va aduce artiști experimentali contemporani (instalații de artă video, video mapping, artă site-specific) în mediul patrimoniului regional, pentru o fuziune între opere de artă și estetică din două perioade diferite.

Puncte culminante

2023

În 2023, patru instalații de artă special comandate cu artiști europeni contemporani vor fi instalate în patru locații din Piața Unirii, în Biserica Ortodoxă, Domul Catolic, Primăria Veche și piața adiacentă. Artiștii vor fi selectați prin apeluri publice. Programul va fi acompaniat de concerte de muzică barocă și se va încheia cu un carnaval baroc.

● **Traseu**

Encounters

*Bubblegun of Sweet Surrender - Lea Rasovszky
Bienala Art Encounters 2017*

Gazde

Fundația Art Encounters, Fundația Triade

Parteneri

Locali

Municipiul Timișoara / Centrul de Proiecte, Consiliul Județean Timiș, Ministerul Culturii, Universitatea de Vest, Universitatea Națională de Arte București, Universitatea de Artă și Design Cluj, Muzeul Național de Artă Timișoara, Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara, Raiffeisen Bank, Regina Maria, Institutul Cultural Român, Institutul Francez, Institutul Polonez, Centrul Cultural German, AFCN, Facultatea de Artă și Design Timișoara, BETA – Bienala de Arhitectură, Asociația Contrasens, Fundația Județeană de Tineret Timiș (FITT), FABER, AMBASADA, Centrul Cultural Clujean, Direcția Județeană pentru Cultură Timiș, La Două Bufnițe

Internaționali

Centrul Pompidou (Franța), Tate Modern (Marea Britanie), Dialogurile Dunării (Serbia), Galeria Rajko Mamuzić (Serbia), Centrul Cultural Sârb din Paris (Franța), Institutul Francez (Franța), Fondul Mondriaan (Olanda)

Locații

Muzeul Național de Artă Timișoara, Muzeul Național al Banatului, Fundația Art Encounters, Galeria Jecza, ISHO Pavillion, Facultatea de Artă și Design Timișoara, Muzeul de Transport Public „Corneliu Mikloși”, MultipleXity, FABER, Galeria Pygmalion/Casa Artelor, Piața Unirii, Piața Traian, malurile râului Bega

Format

Expoziții, intervenții în spațiul public, conferințe, întâlniri și ateliere cu artiști, curatori și istorici de artă, un program pe tot parcursul anului pentru artiști și un program educațional pentru rezidențe artistice.

Encounters este un program de arte vizuale care reunește artiști locali, români și internaționali, curatori, instituții, comunități artistice și public interesat de arta contemporană. Întâlnirile stabilesc o zonă fertilă pentru conexiuni, deoarece Timișoara își propune să devină un important punct de întâlnire pentru scena românească și internațională de artă contemporană, să conecteze artiști, curatori și publicul larg. Bienala Art Encounters este punctul central al traseului și creează condițiile pentru un dialog inițiat o dată la doi ani între artiști, curatori și publicul larg pe cele mai urgente probleme ale momentului, un dialog despre paradigmele artei contemporane. Timișoara devine tabloul artei contemporane, îmbinând spațiile culturale convenționale cu spațiile abandonate, zonele uitate cu surprinzătorul spațiu public.

Activitățile întâlnirilor încurajează diverse forme de relaționare internațională, dialog, învățare, cercetare și experimentare. Bienala Art Encounters creează un dialog pe o temă specifică și pune un accent puternic pe educația culturală. În timpul Bienalei, arta ocupă diferite spații în tot orașul, de la muzee și galerii la spații neconvenționale în clădiri abandonate, spații publice și locații uitate. Totodată, programul își propune să promoveze artiști locali și români, artiști contemporani emergenți sau care s-au stabilit în străinătate și au devenit parte a scenei globale de artă. O parte dintre lucrările lor vor fi prezentate în premieră în România, în cadrul programului.

- 2022** ● În iunie și iulie, va fi expusă expoziția de grup *If the Story is Present*. Programul expozițiilor va fi însoțit de un program de mediere și educație cu sesiuni de mentorat, un curs introductiv în arta contemporană și o școală curatorială de toamnă. Expoziția *If the Story is Present* va fi rezultatul direct al mentoratului, unde cei doi artiști invitați și participanții (studenți sau tineri artiști) vor realiza o operă de artă în comun, reflectând în același timp asupra artei colective, empatiei, a felului în care funcționează o comunitate și asupra modului în care putem gândi dincolo de individualism în lumea artei. Ca parte a *Dialoguri dunărene*, o expoziție la intersecția a trei coordonate: Ecologie, Etică, Estetică va avea loc la Novi Sad, la Galeria Rajko Mamuzić, în lunile iulie și august. Între septembrie și noiembrie, Fundația Triade va organiza expoziția *Énonces de la pure Conscience* la Centrul Cultural Sârb din Paris.
- 2023** ● Obiectivul programului din 2023 va fi cea de-a 5-a ediție a Bienalei Art Encounters în septembrie–noiembrie 2023. Acest eveniment internațional are loc la Timișoara din 2015. În 2023, Bienala Art Encounters va continua să contribuie la crearea de noi trasee culturale care să includă periferia Timișoarei, precum și spații publice, unde intervențiile sunt menite să atragă atenția asupra necesității de a reabilita respectivele spații sau de a le înapoia comunității. Bienala Art Encounters 2023 va avea un puternic impact național și internațional, urmărind extinderea programului său de mediere și prezența sa în spațiul public. Această ediție a bienalei se va concentra asupra cunoașterii colective, a structurilor de sprijin și de construire a comunităților, ca parte a conceptului său pentru cea de-a 5-a ediție, care va fi, de asemenea, o oportunitate de a regândi modelul bienalei. Programul *Encounters* va fi marcat de alte două momente importante la Muzeul de Artă. Expoziția Brâncuși, curatoriată de Doïna Lemny, *Surse românești și perspective universale* va prezenta teme esențiale pe care artistul le-a dezvoltat de-a lungul deceniilor, în sculptură, dar și în fotografie și desen. O parte dintre cele mai emblematice creații ale sale din colecțiile Centre Pompidou, Muzeul de Artă Tate și din alte colecții internaționale și naționale importante vor fi expuse pentru prima dată în țara sa de origine. Retrospectiva Victor Brauner (1903–1966) va fi cea mai importantă retrospectivă dedicată suprealistului de origine română în țara sa natală, precum și în această parte a Europei. Lucrări care nu au fost niciodată prezentate în România, din colecțiile Centrului Pompidou, precum și din alte colecții private franceze, se vor reuni cu picturi și desene deținute de muzee românești și colecționari privați. Stagiunea de toamnă a programului va fi marcată de un program de trei expoziții de sculptură la Muzeul Banatului, organizate de Fundația Triade.

Bienala Art Encounters 2021

● **Traseu**

Festivalul Eufonia

În căutarea luminii

Gază

Filarmonica „Banatul” Timișoara

Parteneri

Locali

Asociația Trib'Art, Opera Națională Timișoara, Facultatea de Muzică și Teatru Timișoara, Municipiul Cluj-Napoca, Festivalul Internațional de Teatru Sibiu, Municipiul București, Lanto Music, Timișoara Convention Center, Prin Banat, FABER, BRD – Groupe Société Générale, Clinica Dr. Stratul

Internaționali

Teatrul Altenburg Gera (Germania), Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz Ludwigshafen (Germania), WDR Radio Orchestra Köln (Germania), HarrisonParrott Artist Agency London (Marea Britanie), Konzertdirektion Hans Ulrich Schmid GmbH & Co.KG (Germania)

Locații

Filarmonica „Banatul”, Facultatea de Muzică și Teatru, Opera Națională Timișoara, spații neconvenționale din oraș, dar și din mediul rural (clădiri de patrimoniu, biserici, castele medievale etc.), școli și săli de concerte din regiune

Format

Concerte, artiști invitați, masterclass-uri, ateliere, conferințe și expoziții muzicale

În căutarea luminii este un program de schimburi de evenimente muzicale cu două componente diferite, *Festivalul Eufonia* și *Radiant orchestras*.

Festivalul Eufonia prezintă Timișoara ca un oraș multiconfesional și ca un limbaj muzical universal care conectează publicul la o experiență spirituală de contemplare. Grupuri de artiști care reprezintă diferite confesiuni vor explora spațiile sacre și profane din oraș și vor participa la evenimente care împletesc muzica cu arta vizuală.

Programul răspunde teoriei că, în ascensiunea fundamentalismului religios, a xenofobiei și a intoleranței împotriva noilor veniți în Europa, religia poate fi o sursă de conflict. Timișoara este recunoscută de-a lungul secolelor ca un oraș prosper, multiconfesional, iar muzica a fost una din formele comune de expresie care a contribuit la depășirea diferențelor. Mai multe grupuri de artiști reprezentând diferite confesiuni religioase sunt invitate să exploreze spații sacre și profane din împrejurimile Timișoarei (biserici, sinagogi, lăcașuri de cult, câț și piețe sau spații izolate cum ar fi peșterile sau luminișurile din păduri) și să compună evenimente îmbinând muzica cu artele vizuale pentru a crea experiențe transfiguratoare care ilustrează căutările sacralului.

Radiant orchestras este un program de schimb de evenimente și masterclass-uri pentru muzicieni și dirijori, și presupune spectacole comune ale orchestrelor filarmonice în diferite locații din Timișoara și din alte orașe. Printre orchestrele participante se numără Theater Altenburg Gera, Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz din Ludwigshafen, Radio WDR Köln și Orchestra de Cameră din România. De asemenea, în cadrul componentei *Radiant orchestras*, va fi organizată o conferință și o expoziție care va reuni muzicieni și profesioniști din sectorul muzicii clasice pentru un schimb de cunoștințe, networking și oportunitatea de a dezvolta proiecte în comun.

- 2022**
- În 2022, proiectul *În căutarea luminii* va organiza mai multe masterclass-uri și concerte cu tinerii participanți în luna mai, ca parte a componentei Orchestre radiante. În luna septembrie, programul va fi marcat de **Festivalul Eufonia** cu 10 concerte și 5 concerte educaționale. O parte importantă a programului va fi pregătirea pentru schimbul de orchestre și spectacolele comune ale orchestrelor reunite în anul Capitalei Europene a Culturii. Programele de mobilitate pentru membri ai orchestrei și/sau grupuri camerale vor fi materializate printr-o deplasare de o săptămână a muzicienilor nominalizați din ambele orchestre. Schimbul va include colaborarea cu dirijori și soliști principali de la Theater Altenburg Gera și Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz Ludwigshafen. În plus, programul va include masterclass-uri ale Romanian Chamber Orchestra. Vor fi susținute concerte ale Romanian Chamber Orchestra alături de tineri muzicieni și participanții la masterclass-uri și un concert sub îndrumarea dirijorului Cristian Măcelaru.
 - **Festivalul Eufonia** va avea loc în luna septembrie. Tinerii muzicieni din România și din străinătate vor participa la masterclass-uri susținute de profesori renumiți de muzică clasică invitați la Timișoara. Programul cuprinde 10 concerte susținute de 15 muzicieni internaționali și tinerii participanți la masterclass-uri și 5–8 concerte educaționale pentru tinerii din mediul rural sau din comunitățile urbane defavorizate.
 - În luna octombrie, va fi organizat **Festivalul Intrada** care va include ateliere de compoziție de muzică clasică contemporană susținute de Franck Bedrosjan și Ansamblul Schallfeld în colaborare cu Filarmonica „Banatul”. Festivalul este un omagiu adus compozitorului și dirijorului Remus Georgescu și va fi găzduit de Filarmonica „Banatul”.
 - Spre sfârșitul lunii octombrie, la Filarmonica „Banatul” va fi organizată prima ediție a **Summit-ului de Muzică Clasică**. În cadrul unui eveniment de 3 zile, peste 100 de muzicieni și profesioniști din domeniul muzicii clasice din peste 10 țări se vor reuni pentru a discuta provocările sectorului, într-un schimb de cunoștințe și pentru a dezvolta în comun muzică și proiecte transfrontaliere.
- 2023**
- În 2023, *În căutarea luminii* va organiza două concerte comune spectaculoase cu orchestre parteneri din Gera și Ludwigshafen, ca parte a proiectului Orchestre radiante. În martie, Orchestra Radio WDR Köln va fi prezentă la Timișoara. În plus, vor fi susținute aproape 20 de concerte cu dirijori și soliști internaționali de top. În septembrie, programul va fi marcat de **Festivalul Eufonia** cu zece concerte și opt concerte educaționale.
 - În luna octombrie, Festivalul Intrada va cuprinde din nou masterclass-uri și concerte cu tineri participanți care vor interpreta alături de Romanian Chamber Orchestra condusă de dirijorul Cristian Măcelaru.
 - La sfârșitul lunii octombrie – începutul lunii noiembrie 2023, va fi găzduită de Filarmonica „Banatul” cea de-a doua ediție a **Summit-ului de Muzică Clasică**. În cadrul acestei ediții, numărul participanților va crește la peste 150 de muzicieni și profesioniști din domeniul muzicii clasice. Din nou, întâlnirea de 4 zile va fi o ocazie pentru schimburi culturale și va încuraja schimbul de cunoștințe între participanții din diferite țări. Această conferință și expoziție va plasa Timișoara pe harta orașelor relevante pentru profesioniștii din sector.
 - Punctul culminant al anului 2023 vor fi concerte de anvergură ale celor două orchestre, susținute în cadrul unui program de mobilitate între membrii orchestrelor și/sau grupuri de cameră, materializat printr-o rezidență de o săptămână a muzicienilor desemnați din cele două orchestre (colaborare cu dirijori și soliști principali, schimb între orchestră și/sau cor).

● **Traseu**

Ecouri europene

Oasis. Green Identity (Avanpost)

Gazdă

Programul va fi organizat printr-o invitație deschisă adresată organizațiilor culturale internaționale, parteneri ai Timișoara 2023

ParteneriLocali

LOCOP

Ar trebui create legături între facilitatorii și centrele locale pentru comunitățile creative, organizații ecologice, universități și licee din Timișoara

Internaționali

Foste Capitale Europene ale Culturii și orașe candidate

Locations

MultipleXity, licee, universități, teatre locale, spații de artă, baruri, cafenele, cluburi.

Format

Expoziții, interviuri, ceremonie de încheiere

Ecouri europene este programul dedicat cooperării și schimbului internațional dintre Timișoara și alte Capitale Europene ale Culturii, rețele și programe internaționale, orașe înfrățite și alți parteneri internaționali. În cooperare cu alte Capitale Europene ale Culturii, vor avea loc schimburi de expoziții, alte programe și, mai presus de toate, experiențe a moștenirilor după deținerea titlului de Capitală Europeană a Culturii.

Titlul de Capitală Europeană a Culturii este o experiență deosebită pentru fiecare oraș. Motivează și mobilizează oameni și resurse pentru noi proiecte și producții culturale de excelență. Ne propunem să colaborăm cu alte orașe Capitale Europene ale Culturii, orașe înfrățite și institute culturale internaționale pentru schimburi de experiență, expoziții și spectacole care produc cunoștințe și mecanisme durabile pentru o colaborare pe termen lung dincolo de anul de titlu. În parteneriat și dialog cu alte orașe și instituții, vom evalua rezultatele Timișoara 2023 și prezența artiștilor și a publicului. În final, evenimentul de încheiere va colecta impresiile celor care s-au transformat de-a lungul Călătoriei.

Puncte culminante

2023

Din ianuarie și pe tot parcursul anului vor avea loc prezentări despre producțiile și rezultatele CeaC-urilor din trecut. Interviurile și lucrările comunitare vor fi realizate de LOCOP – Platforma Operatorilor Locali în colaborare cu artiști locali.

Power station

Power Station devine un punct central pentru consolidarea capacităților ecosistemului local, acționând ca circuit principal pentru dezvoltarea programului cultural și ca structură moștenită după Capitala Europeană Culturii.

Gazdă

Centrul de Proiecte Timișoara, Timișoara 2021 – Asociația Capitală Europeană a Culturii

Format

Program de formare, tabere, ateliere de lucru, conferințe, mecanisme de finanțare, rezidențe, proiecte de mobilitate, proiecte-pilot, întâlniri, forum, platforme

Timișoara gravitează în jurul a două forțe majore care îi susțin în prezent sectorul cultural: pe de o parte, programul ambițios pe care și l-a asumat sub titlul de Capitală Europeană a Culturii, iar pe de altă parte principiile „soft power” pe care le-a adoptat organic. Aceste două forțe se traduc într-o necesitate – de consolidare a capacităților sectorului cultural – și un potențial – de a dezvolta și de a capacita activitatea instituțiilor, organizațiilor și indivizilor care valorifică principiile „soft power” pentru a transforma Timișoara într-un reper cultural în Europa.

Un punct central și transversal în arhitectura programului, Power Station este dedicată consolidării cooperării, aptitudinilor și competențelor indivizilor, organizațiilor și instituțiilor, dar și ecosistemului cultural local.

Punctele cheie ale programului sunt:

- **Consolidarea capacităților** – dezvoltarea programului, funcționarea într-un mod rezilient și durabil, creșterea organică, capacitatea profesioniștilor, creșterea capacității organizaționale și individuale;
- **Networking** – colaborarea la nivel local, crearea de alianțe, conectarea la nivel internațional, dezvoltarea de colaborări și parteneriate dincolo de nivelul local;
- **Resurse** – infrastructură, locații, logistică, finanțare, digital;
- **Implicarea comunității** – conexiuni reale cu comunitatea locală, participare numeroasă, acces la cultură, profesioniști instruiți, programe dedicate de educație și mediere culturală, implicarea comunității, sprijin din partea comunității, crearea unui mediu de învățare prin cultură.

Power Station dispune de următoarele tipuri de activități:

- **Dedicate**
Parte a programului care este dezvoltată special pentru programul Capitalei Europene a Culturii și care răspunde nevoilor și potențialului sectorului local;
- **Capacitate**
Inițiative care s-au dezvoltat deja în Timișoara, dând putere stației și cu o capacitate de dezvoltare ulterioară a programului lor, ca răspuns la nevoile comunității locale;
- **Găzduite**
Evenimente internaționale și naționale consacrate, care își găsesc gazda în Timișoara, folosesc operatori locali sau sunt axate pe subiecte relevante pentru scena locală.

Power Station va fi, de asemenea, dezvoltată sub umbrela unei noi co-gazde – Centrul de Proiecte – și are potențialul de a deveni un program de consolidare a capacităților pe termen lung pentru sectorul cultural local, oferind servicii, finanțare și sprijin indivizilor, organizațiilor, instituțiilor locale pe durata programului Capitalei Europene a Culturii, dar și după acesta. Power Station devine o moștenire a programului Capitalei Europene a Culturii, acționând ca un catalizator pentru sectorul cultural prin programul său dedicat, dar și ca un mecanism de capacitate pentru programele și organizațiile care s-au angajat deja să contribuie la dezvoltarea sectorului cultural, la nivel local și nu numai.

Bugetul estimat al Programului Cultural revizuit

Tipul de acțiune	Buget per program	€	%
6 stații	300.000 – 1.800.000	~ 3.500.000 – 5.000.000	14-18%
22 trasee	150.000 – 1.700.000	~ 8.500.000 – 10.000.000	35-40%
Power Station		~ 1.000.000 – 1.700.000	6-8%
Deschiderea		~ 1.500.000 – 1.800.000	6-8%
Open calls		~ 6.000.000 – 9.000.000	30-35%
		20.500.000 – 27.500.000	100%

Planul pentru anul 2022 este de a găsi un mecanism pentru o alocare bugetară mai echitabilă pentru stațiile, traseele și noile intrări identificate prin apeluri de finanțare, incluse în Programul Cultural. Programul principal revizuit, așa cum rezultă din acest document, reprezintă ~70% din Programul Cultural al Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, restul de ~30% urmând să fie consolidat prin proiecte noi care urmează să fie dezvoltate în continuare prin apeluri deschise și programe curatoriate. Aceste noi proiecte vor consolida conceptul de program cultural prin îndeplinirea criteriilor obligatorii de dimensiune europeană, excelență artistică și dezvoltare a publicului.

În plus, Echipa Curatorială cercetează o recunoaștere a distribuției inegale între organizațiile mai mari și organizațiile mai mici, care nu dispun de finanțare structurală, și va identifica metode de susținere a structurilor vulnerabile care oferă potențial de creștere și care pot oferi producții culturale și artistice unice și inovatoare, valoroase pentru ecosistemul cultural al Timișoarei, pe termen lung.

Bugetul Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii este complex, reflectând o structură caracterizată prin implicarea Municipiului Timișoara, a Consiliului Județean Timiș, a Ministerului Culturii, a fondurilor europene, a fondurilor sociale locale (GAL Timișoara) și a sectorului privat. În cadrul fiecărei stații și a fiecărui traseu, bugetul alocat fiecărei organizații gazdă și partener va fi alocat pe baza următorilor indicatori:

- Nivelul de buget estimat pentru o stație sau un traseu incluse în dosarul de candidatură 2016;
- Bugetul comunicat de organizația gazdă sau parteneră, pe baza listei de activități și programe pentru perioada 2022-2023;
- Relația programelor propuse cu conținutul și tematica traseului sau stației respective;
- Capacitatea programelor propuse de a răspunde indicatorilor unei bune evaluări conform dosarului de candidatură.

Abordarea publicului în cadrul Programului Cultural utilizează ca punct de pornire definiția Comisiei Europene care consideră dezvoltarea publicului „un proces strategic, dinamic și interactiv de a face arta accesibilă la scară largă. Scopul său este de a implica indivizii și comunitățile pentru a experimenta, a se bucura, a participa și a valorifica arta prin diverse mijloace disponibile în prezent pentru operatorii culturali, de la instrumente digitale la voluntariat, de la co-creație la parteneriate”.

Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, *European audiences: 2020 and beyond, Oficiul pentru Publicații, 2012*, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/32988>

Direcțiile de **dezvoltare a publicului și a comunității** încearcă să facă strategia prezentată în dosarul de candidatură 2016 mai accesibilă și mai adaptată comunității.

Abordarea continuă să se bazeze pe cele trei **niveluri** care vizează extinderea și diversificarea publicului: Angajare, Implicare, Atragere. În ceea ce privește publicul, ne raportăm la cele trei **segmente** pentru care sunt puse în aplicare strategii și instrumente specifice pentru a răspunde nevoilor și potențialului publicului pe tot parcursul programului: prin obișnuință, prin alegere, prin surprindere.

Principiile de bază care ghidează strategiile de dezvoltare a publicului și a comunității sunt:

- Dezvoltarea publicului este integrată în componentele de dezvoltare a programului, comunicării, producției și comunității;
- Programul Cultural funcționează ca o călătorie, publicul traversând toate etapele – de la angajare, la implicare, la atragere;
- Power Station este principalul mecanism de dezvoltare a capacităților sectorului cultural pentru abordarea publicului;
- Există mecanisme concrete de incluziune socială – unele integrate în programe precum Invizibil/vizibil sau Îndrăznește!, altele transversale, cum ar fi parteneriatele cu organizațiile sociale dedicate grupurilor vulnerabile expuse riscului de excluziune socială;
- Programul de voluntariat se concentrează atât pe crearea unor mecanisme de coordonare pentru a conecta publicul cu programe și activități specifice, cât și pe consolidarea capacităților operatorilor culturali locali.

Principalele **acțiuni** pentru programul de dezvoltare a publicului se vor baza pe următoarele coordonate:

Consolidarea capacităților

Power Station va acționa ca principalul mecanism de formare, învățare și schimb pentru operatorii culturali, cu scopul dezvoltării capacităților acestora de a implementa programe dedicate pentru dezvoltarea publicului. Programul oferă, de asemenea, oportunități pentru operatorii locali de a se implica în parteneriate și de a beneficia de mobilitate, ceea ce le va spori capacitatea de a-și dezvolta programul și de a implica publicul în evenimentele și activitățile lor.

Infrastructură

Noile locații culturale vor integra educația și medierea culturală în programul lor de bază și vor asigura profesioniști dedicați pentru punerea lor în aplicare. Instituțiile publice vor beneficia de o intervenție dedicată menită să îmbunătățească accesibilitatea la locațiile lor. De asemenea, programele specifice vor viza diversificarea și extinderea hărții locale a spațiilor dedicate culturii, pentru a ajunge la publicul din cartier și pentru a spori accesul la cultură al publicului prin surprindere.

Program Cultural

Programul Cultural este conceput ca o călătorie prin care publicul interacționează cu conținutul artistic prin cele trei etape: angajare, implicare, atragere. Stațiile diversifică publicul, asigurând o participare substanțială a tuturor cetățenilor la activități. Traseele aprofundează experiențele culturale și ating diferite grupuri afectate de marginalizare, excludere sau acces limitat la cultură. Diversificarea publicului este integrată în procesele fiecărei Stații sau Traseu și susținută de capacitatea operatorilor locali de a înțelege și experimenta în relația lor cu publicul.

Rețele și parteneriate

Parteneriatele vor sprijini strategia de dezvoltare a publicului pe mai multe paliere: în primul rând, vor asigura colaborarea dintre cultură și alte sectoare, în special cel educațional – prin activarea școlilor ca agenți de învățare centrați pe cultură și arte. În al doilea rând, parteneriatele și rețelele vor fi un instrument de a reuni acțiunile centrate pe grupuri țintă și practicile similare față de grupuri țintă. În al treilea rând, evenimentele și acțiunile importante relevante pentru dezvoltarea domeniilor educației și medierii sunt menite să determine operatorii și agenții locali să inițieze un dialog, să facă schimb și să dezvolte proiecte cu parteneri din afara orașului și a regiunii.

Digital

Vor fi dezvoltate noi instrumente digitale pentru a implica publicul, conectate la strategia de comunicare, dar și la producția culturală și dezvoltarea Programului Cultural. Integrate în programul cultural, vor fi dezvoltate proiecte specifice pentru experiențe digitale, ca moștenire a Capitalei Europene a Culturii. De asemenea, utilizarea instrumentelor digitale va face parte din colectarea și interpretarea datelor menite să cartografieze și să cerceteze comportamentele și atitudinile publicului față de implicarea culturală în general. Având în vedere schimbările legate de COVID-19 care au afectat sectorul cultural și au modificat dinamica evenimentelor culturale, infrastructura digitală și din competențele legate de instrumentele digitale vor trebui să facă parte din resursele alocate sectorului cultural, pentru a asigura o strategie de a ajunge la public dincolo de prezența fizică.

Agenți

În echipa de implementare a programului cultural vor fi implicați profesioniști dedicați dezvoltării programelor culturale – în special în cadrul unității de implementare – iar rolul și capacitățile acestora în cadrul comunității vor fi dezvoltate prin mecanismele programului Power Station – în special prin programul de voluntariat și formare.

Cercetare și date

Cel puțin două proiecte majore de cercetare vor fi realizate cu scopul de a furniza date calitative și cantitative despre publicul cultural la nivel local și de a cartografia și înțelege practicile de educație și mediere ale operatorilor culturali. Vor fi instituite instrumente de colectare a datelor pentru a aduna informații despre diferitele tipuri de segmente de public cultural.

Incluziune socială

Incluziunea socială se va concentra pe îmbunătățirea și facilitarea accesibilității prin mai multe măsuri: instituțiile culturale vor fi încurajate să includă măsuri de accesibilitate în planurile lor de lucru. Timișoara 2023 va realiza un ghid de achiziții și bune practici. Sectorul independent va fi sprijinit cu stimulente financiare și de evaluare pentru acele propuneri care abordează probleme sociale și implică ca public categorii expuse riscului de excluziune socială. În plus, serviciile sociale, acolo unde este posibil, vor adăuga transportul la evenimente culturale printre serviciile lor. Tipuri de formare opțională vor fi disponibile în cadrul programului Power Station, sprijinind operatorii culturali în activitatea lor cu persoanele expuse riscului de incluziune socială și pentru utilizarea celor mai bune practici.

Politici și moștenire

Noile mecanisme de finanțare și condițiile pentru integrarea abordărilor centrate pe public în proiectele culturale reprezintă premisele pentru a ne asigura că dezvoltarea publicului este o componentă transversală în politicile locale, în special în ceea ce privește finanțarea. De asemenea, investițiile publice (MultipleXity și noua infrastructură culturală) vor garanta că echipele, programul și misiunea lor plasează în centru dezvoltarea publicului. Programele de dezvoltare a publicului asigură, de asemenea, moștenirea Capitalei Europene a Culturii, concentrându-se pe consolidarea capacităților, sustenabilitatea parteneriatelor și angajamentul pe termen lung, componente integrate în dezvoltarea infrastructurii.

Timișoara 2023

Capitala Europeană a Culturii

Capitală Europeană a Culturii 2023 în România

Municipiul Timișoara

Parteneri strategici/Finanțatori

Municipiul Timișoara

Guvernul României, prin Ministerul Culturii

Consiliul Județean Timiș

Unitate de implementare din partea Municipiului Timișoara

Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara

Publicat de

Centrul de Proiecte – Echipa Curatorială Timișoara 2023

Programul Cultural actualizat

8 aprilie, 2022

Conținutul acestei publicații poate suferi modificări.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să contactați:

tm2023@centruldeproiecte.ro

